

I

(Seadusandlikud aktid)

MÄÄRUSED

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS (EL) 2023/839,

19. aprill 2023,

millega muudetakse määrust (EL) 2018/841 kohaldamisala, aruandlus- ja täitmisnõuete lihtsustamise ning liikmesriikidele 2030. aastaks eesmärkide kehtestamise osas, ning määrust (EL) 2018/1999 seire, aruandluse, edusammude jälgimise ja läbivaatamise parandamise osas

(EMPs kohaldatav tekst)

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikli 192 lõiget 1,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,

olles edastanud seadusandliku akti eelnõu liikmesriikide parlamentidele,

võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust ⁽¹⁾,

võttes arvesse Regioonide Komitee arvamust ⁽²⁾,

toimides seadusandliku tavamenetluse kohaselt ⁽³⁾

ning arvestades järgmist:

- (1) 12. detsembril 2015. aastal ÜRO kliimamuutuste raamkonventsiooni alusel vastu võetud Pariisi kokkulepe (edaspidi „Pariisi kokkulepe“) jõustus 4. novembril 2016. Pariisi kokkuleppe osalised leppisid kokku hoida maailma keskmise temperatuuri tõus tööstusajastueelse tasemega võrreldes oluliselt alla 2 °C ning teha jõupingutusi temperatuuri tõusu piiramiseks 1,5 °C-ni võrreldes tööstusajastueelse tasemega. Seda kohustust korrati 13. novembril 2021 ÜRO kliimamuutuste raamkonventsiooni alusel vastu võetud Glasgow' kliimapaktis, milles ÜRO kliimamuutuste raamkonventsiooni osaliste konverents, mis toimib Pariisi kokkuleppe osaliste kohtumisena, tunnistas, et kliimamuutuste mõju on palju väiksem juhul, kui temperatuur tõuseb 1,5 °C, mitte 2 °C, ning otsustab jätkata jõupingutusi selleks, et temperatuuri tõus piirduks 1,5 °C-ga.
- (2) Valitsustevaheline elurikkuse ja ökosüsteemi teenuseid käsitlev teaduslik-poliitiline foorum (IPBES) esitas oma 2019. aasta elurikkuse ja ökosüsteemi teenuste ülemaailmses hindamisaruanandes uusimad teaduslikud tõendid elurikkuse jätkuva vähenemise kohta kogu maailmas. Komisjoni 20. mai 2020. aasta teatises „ELi elurikkuse strateegia aastani 2030. Toome looduse oma ellu tagasi“ (edaspidi „ELi elurikkuse strateegia aastani 2030“) andis liidu püüdlustele elurikkuse ja hästi toimivate ökosüsteemide kaitsmise ja taastamise valdkonnas uue hoo. Metsad ja heas seisundis muld on äärmiselt olulised elurikkuse seisukohast, aga ka õhu ja vee puhastamiseks, süsiniku sidumiseks ja säilitamiseks ning kestlikult hangitud pikaajaliste puittoodete pakkumiseks. Metsade olemus ja funktsioonid on kogu liidus väga erinevad, kusjuures teatavat liiki metsad on kliimamuutustele altimad otseste mõjude tõttu nagu põud,

⁽¹⁾ ELT C 152, 6.4.2022, lk 192.

⁽²⁾ ELT C 301, 5.8.2022, lk 221.

⁽³⁾ Euroopa Parlamendi 14. märtsi 2023. aasta seisukoht (Euroopa Liidu Teatajas seni avaldamata) ja nõukogu 28. märtsi 2023. aasta otsus.

temperatuurist tingitud metsade hävimine või muutused põuasuses. Raadamine ja metsade seisundi halvenemine soodustavad ülemaailmset kliimakriisi, suurendades kasvuhoonegaaside heidet, muu hulgas seonduvate metsatulekahjude tõttu, mistõttu süsiniku sidumise võimekus kaob püsivalt, nõrgeneb nende alade vastupanuvõime kliimamuutustele ja elurikkus väheneb märkimisväärselt.

Mulla orgaaniline süsinik ja surnud puidu süsiniku talletajad, millest suur osa toidab mulla süsiniku talletajat, on mitmes aruandluskategoorias samuti eriti olulised nii kliimameetmete kui ka elurikkuse kaitse seisukohast. Nii komisjoni 16. juuli 2021. aasta teatise ELi uue metsastrateegia kohta aastani 2030 (edaspidi „ELi uus metsastrateegia aastani 2030“) kui ka komisjoni 17. novembri 2021. aasta teatise „ELi mullastrateegia 2030. aastaks. Heas seisundis muld inimeste, toidu, looduse ja kliima hüvanguks“ (edaspidi „ELi mullastrateegias aastani 2030“) tunnistatakse vajadust kaitsta ja parandada metsade ja mulla ökosüsteemide kvaliteeti ning soodustada tugevamaid kestlikke majandamistavasid, mis võivad suurendada CO₂ sidumist ning tugevdada metsade ja mulla vastupanuvõimet kliima- ja elurikkuse kriiside tingimustes. Turbaalades on maismaal suurim orgaanilise süsiniku varu ning turbaalade majandamise ja kaitse parandamine on oluline aspekt, mis aitab leevendada kliimamuutusi ning kaitsta elurikkust ja mulda erosiooni eest.

- (3) Komisjoni 11. detsembri 2019. aasta teatis Euroopa rohelise kokkuleppe kohta (edaspidi „Euroopa rohelepe“) annab lähtepunkti, et saavutada liidu kliimaneutraalsuse eesmärk hiljemalt 2050. aastaks ning seejärel saavutada negatiivne heide vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2021/1119 (*) artikli 2 lõikele 1. Selles on ühendatud ulatuslikud üksteist vastastikku tugevdavad meetmed ja algatused, mille eesmärk on saavutada liidus 2050. aastaks kliimaneutraalsus, ning esitatud uus majanduskasvu strateegia, millega soovitakse muuta liit tänapäevase, ressursitõhusa ja konkurentsivõimelise majandusega õiglaseks ja jõukaks ühiskonnaks, kus majanduskasv on eraldatud ressursikasutusest. Samuti on selle eesmärk kaitsta, säilitada ja suurendada liidu looduskapitali ning kaitsta kodanike tervist ja heaolu keskkonnaga seotud ohtude ja mõju eest. Samal ajal on sellel üleminekul ka soolise võrdõiguslikkuse aspektid ning eriti suur mõju teatavatele ebasoodsas olukorras olevatele ja kaitsetutele rühmadele, nagu eakad, puuetega inimesed ning rassilise või etnilise vähemuse taustaga inimesed. Seepärast tuleb tagada, et üleminek oleks õiglane ja kaasav ning et kedagi ei jäetaks kõrvale.
- (4) Kliima ja keskkonnaga seotud probleemide lahendamine ning Pariisi kokkuleppe eesmärkide saavutamine on Euroopa roheleppes kesksel kohal. Euroopa Parlament nõudis oma 15. jaanuari 2020. aasta resolutsioonis Euroopa rohelise kokkuleppe kohta (°), et vajalik üleminek kliimaneutraalsele ühiskonnale tuleb saavutada hiljemalt 2050. aastaks, ning kuulutas oma 28. novembri 2019. aasta resolutsioonis kliima- ja keskkonnaalase hädaolukorra kohta (¶) välja kliima- ja keskkonnaalase hädaolukorra. Tulenevalt COVID-19 pandeemia väga tõsisest mõjust liidu kodanike tervisele ja majanduslikule heaolule on Euroopa roheleppe vajalikkus ja väärtus üksnes kasvanud.
- (5) On tähtis tagada, et käesoleva määruse eesmärkide saavutamiseks võetud meetmeid rakendatakse kooskõlas Euroopa Liidu lepingu (ELi leping) artiklis 3 sätestatud kestliku arengu edendamise eesmärgiga, võttes kohasel juhul arvesse ÜRO kestliku arengu eesmäärke, Pariisi kokkulepet ja „ei kahjusta oluliselt“ põhimõtet Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2020/852 (') artikli 17 tähenduses.
- (6) 17. detsembril 2020 ÜRO kliimamuutuste raamkonventsiooni sekretariaadile esitatud ajakohastatud riiklikult kindlaksmääratud panusega on liit võtnud kohustuse vähendada 2030. aastaks liidu majanduses kokku kasvuhoonegaaside netoheidet vähemalt 55 % võrreldes 1990. aasta tasemega.

(*) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 30. juuni 2021. aasta määrus (EL) 2021/1119, millega kehtestatakse kliimaneutraalsuse saavutamise raamistik ning muudetakse määruseid (EÜ) nr 401/2009 ja (EL) 2018/1999 (Euroopa kliimamäärus) (ELT L 243, 9.7.2021, lk 1).

(°) ELT C 270, 7.7.2021, lk 2.

(¶) ELT C 232, 16.6.2021, lk 28.

(') Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. juuni 2020. aasta määrus (EL) 2020/852, millega kehtestatakse kestlike investeeringute hõlbustamise raamistik ja muudetakse määrust (EL) 2019/2088 (ELT L 198, 22.6.2020, lk 13).

- (7) Määruse (EL) 2021/1119 vastuvõtmisega on liit sätestanud oma õigusaktides eesmärgi saavutada 2050. aastaks kogu majandust hõlmav tasakaal kasvuhoonegaaside inimtekkelistest allikatest pärineva heite ja nende neeldajates sidumise vahel ning saavutada kohasel juhul pärast seda negatiivsed heitkogused. Kõnealuse määrusega kehtestatakse samuti siduv eesmärk vähendada liidusisest kasvuhoonegaaside netoheidet (heide pärast seotud koguste mahaarvamist) 2030. aastaks vähemalt 55 % võrreldes 1990. aasta tasemega. Selle eesmärgi saavutamisele peaksid kaasa aitama kõik majandussektorid, sealhulgas maakasutuse, maakasutuse muutuse ja metsanduse (edaspidi „maakasutus ja metsandus“) sektor. Et tagada teistes sektorites piisavate leevendusmeetmete võtmine kuni 2030. aastani, on netosidumise panus liidu 2030. aasta kliimaeesmärkide saavutamisse piiratud 225 miljoni CO₂-ekvivalenttonniga. Vastavalt seatud sihile suurendada 2030. aastaks maakasutuse ja metsanduse sektoris CO₂ netoemaldamist tasemeni, mis ületab 300 miljonit CO₂-ekvivalenttonni, kinnitas komisjon seoses määrusega (EL) 2021/1119 vastavas avalduses taas oma kavatsust teha ettepanek Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2018/841 ⁽⁸⁾ läbivaatamiseks.
- (8) Selleks et aidata saavutada ambitsioonikamat eesmärki vähendada kasvuhoonegaaside netoheidet mitte vähemalt 40 %, vaid vähemalt 55 % võrreldes 1990. aasta tasemega, ning tagada, et maakasutuse ja metsanduse sektor annab kestliku ja prognoositava pikaajalise panuse liidu kliimaneutraalsuse eesmärgi saavutamisse, tuleks igale liikmesriigile kehtestada maakasutuse ja metsanduse sektori jaoks siduvad netosidumise suurendamise eesmärgid ajavahemikuks 2026–2030, mille tulemusel oleks kogu liidu netosidumise eesmärk 2030. aastaks 310 miljonit CO₂-ekvivalenttonni. Metoodikas, mida kasutatakse 2030. aasta riiklike eesmärkide kindlaksmääramiseks, tuleks võtta arvesse vahet liidu eesmärgi ning iga liikmesriigi 2020. aasta esildises esitatud 2016., 2017. ja 2018. aasta keskmise kasvuhoonegaaside heite ja sidumise vahel, ning kajastada maakasutuse ja metsanduse sektori praeguseid leevendusmeetmeid ning iga liikmesriigi osa liidus olevast majandatavast maa-alast, võttes arvesse asjaomase liikmesriigi suutlikkust parandada oma tulemuslikkust kõnealuses sektoris kliimat ja elurikkust toetavate maamajandamistavade või maakasutuse muutuste kaudu. Kui liikmesriigid oma eesmärgid ületaksid, aitaks see liidu kliimaeesmärgi veelgi paremini saavutada.
- (9) Kasvuhoonegaaside netoheite ja sidumise ambitsioonikama eesmärgi saavutamiseks tuleks iga liikmesriigi jaoks kindlaks määrata siduvad eesmärgid lineaarse trajektooriga. Trajektoor peaks algama 2022. aastal, võttes aluseks asjaomase liikmesriigi poolt 2021., 2022. ja 2023. aastal teatatud kasvuhoonegaaside heite keskmise, ning lõppema 2030. aastal kõnealuse liikmesriigi jaoks seatud eesmärgi juures. Et tagada liidu 2030. aasta eesmärgi ühine saavutamine, võttes samal ajal arvesse maakasutuse ja metsanduse sektori kasvuhoonegaaside heite ja sidumise aastavahelist varieeruvust, on asjakohane kehtestada iga liikmesriigi jaoks lisaks 2030. aasta riiklikule eesmärgile kohustus saavutada aastatel 2026–2029 teatav kasvuhoonegaaside netoheite ja sidumise summa (edaspidi „2026.–2029. aasta eelarve“).
- (10) Määruse (EL) 2018/841 artiklites 6, 7, 8 ja 10 sätestatud arvestusreeglite eesmärk oli määrata kindlaks, mil määral võisid maakasutuse ja metsanduse sektori leevendusmeetmed aidata saavutada ELi 2030. aasta eesmärki vähendada kasvuhoonegaaside netoheidet 40 %, arvestades et see eesmärk ei hõlmanud maakasutuse ja metsanduse sektorit. Selle sektori õigusraamistiku lihtsustamiseks ei tuleks kehtivaid arvestusreegleid pärast 2025. aastat kohaldada ning liikmesriikide riiklike eesmärkide täitmist tuleks kontrollida teatatud kasvuhoonegaaside heite ja sidumise alusel. Sellega tagatakse metoodiline järjepidevus Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiviga 2003/87/EÜ ⁽⁹⁾ ja Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) 2018/842 ⁽¹⁰⁾ ning uue eesmärgiga vähendada kasvuhoonegaaside netoheidet vähemalt 55 %, mis hõlmab maakasutuse ja metsanduse sektorit.

⁽⁸⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 30. mai 2018. aasta määrus (EL) 2018/841, millega lisatakse maakasutusest, maakasutuse muutusest ja metsandusest tulenev kasvuhoonegaaside heide ja sellest tulenevate kasvuhoonegaaside sidumine 2030. aasta kliima- ja energiapoliitika raamistikku ning millega muudetakse määrust (EL) nr 525/2013 ja otsust nr 529/2013/EL (ELT L 156, 19.6.2018, lk 1).

⁽⁹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. oktoobri 2003. aasta direktiiv 2003/87/EÜ, millega luuakse liidus kasvuhoonegaaside lubatud heitkoguse ühikutega kauplemise süsteem ja muudetakse nõukogu direktiivi 96/61/EÜ (ELT L 275, 25.10.2003, lk 32).

⁽¹⁰⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 30. mai 2018. aasta määrus (EL) 2018/842, milles käsitletakse liikmesriikide kohustust vähendada kasvuhoonegaaside heidet aastatel 2021–2030, millega panustatakse kliimameetmetesse, et täita Pariisi kokkuleppega võetud kohustused, ning millega muudetakse määrust (EL) nr 525/2013 (ELT L 156, 19.6.2018, lk 26).

- (11) Nõukogu võttis 16. juunil 2022 vastu soovitusel õiglase kliimanetraalsusele ülemineku tagamise kohta ⁽¹⁾, milles ta rõhutas, et on vaja kaasnevaid meetmeid ning et tuleb pöörata erilist tähelepanu nende piirkondade, tööstusharude, mikro-, väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate, töötajate, leibkondade ja tarbijate toetamisele, kes seisavad silmitsi suurimate probleemidega. Soovitusel julgustatakse liikmesriike kaaluma meetmete kogumit sellistes valdkondades nagu tööhõive, tööturustatuste vaheline liikumine, töökohtade loomine ja ettevõtlus, töötervishoid ja tööohutus, riigihanked, maksustamine ja sotsiaalkaitsesüsteemid, esmatahtsad teenused ja eluase, ning muu hulgas selleks, et tugevdada soolist võrdõigussidust, haridust ja koolitust.
- (12) Võttes arvesse iga liikmesriigi maakasutuse ja metsanduse sektori eripära ning asjaolu, et liikmesriikidel on vaja oma riiklike siduvate eesmärkide saavutamiseks tulemuslikkust suurendada, peaks liikmesriikidele jääma teatav paindlikkus, mis hõlmab ülejääkidega kauplemist ja metsaspetsiifiliste paindlikkusmeetmete laiendamist, järgides samal ajal eesmärkide keskkonnavalase terviklikkuse põhimõtet.
- (13) Alternatiivsed sätted seoses selliste looduslike (abiootiliste ja biootiliste) häiringutega nagu tulekahjud, kahjuripuhangud, tormid ja äärmuslikud üleujutused, et tulla toime looduslikest protsessidest tingitud ebakindlusega maakasutuse ja metsanduse sektoris, peaksid 2032. aastal olema kättesaadavad liikmesriikidele, kes on teinud kõik endast oleneva, et võtta arvesse kõiki komisjoni arvamusi, mis on neile esitatud käesoleva muutmismäärusega lisatud parandusmeetmete raames, tingimusel et nad on ammandanud kõik muud nende käsutuses olevad paindlikkusmeetmed ja kehtestanud sobivad meetmed, et vähendada oma maa haavatavust selliste häiringute poolt, ning et liidu maakasutuse ja metsanduse sektori 2030. aasta eesmärk on saavutatud.
- (14) Lisaks tuleks arvesse võtta kliimamuutuste mõju, mis on hajus ja pikaajaline, samas kui looduslikud häiringud on oma olemuselt ajutisemad ja geograafiliselt kohalikumad. See peaks võimaldama arvesse võtta ka varasemate majandamismeetmete pärandit, mis on seotud majandataval maal asuvate turvasmuldade osakaaluga, mis liidu keskmisega võrreldes on mõnes liikmesriigis erakordselt suur. Selleks tuleks teha kättesaadavaks VII lisa alusel ajavahemikul 2021–2030 saadaolevad kasutamata kompenseeritavad kogused, tuginedes tõenditele, mille asjaomased liikmesriigid on komisjonile esitanud parimate kättesaadavate teaduslike teadmiste ning objektiivsete, mõõdetavate ja võrreldavate näitajate alusel, nagu kuivusindeks, mis on defineeritud Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni konventsioonis, mis käsitleb kõrbestumise tõkestamist suure põua ja/või kõrbestumise all kannatavates riikides, eelkõige Aafrikas, ⁽²⁾ ning on määratletud keskmise aastase sademete hulga ja keskmise aastase evapotranspiratsiooni suhtena. Koguste jaotamine liikmesriikide vahel peaks nende esitatud tõendite alusel põhinema olemasoleva 50 miljoni CO₂ ekvivalenttonni ja asjaomaste liikmesriikide taotletud kogu kompensatsiooni vahelisel suhtel.
- (15) Et tagada ühetaolised tingimused määruse (EL) 2018/841 nende sätete rakendamiseks, millega määratakse liikmesriikide jaoks ajavahemikuks 2026–2029 igaks aastaks kindlaks kasvuhoonegaaside aastane heide ja sidumine, tuginedes lineaarsele trajektoorige, mis lõpeb 2030. aasta eesmärgiga, ning selleks, et võtta vastu üksikasjalikud õigusnormid selliste kliimamuutuste pikaajalise mõju ning turvasmuldade erakordselt suure osakaalu mõju tõendamise meetodika kohta, mis ei ole liikmesriikide kontrolli all, tuleks komisjonile anda rakendamisevolitused. Neid volitusi tuleks teostada kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) nr 182/2011 ⁽³⁾.
- (16) Juhtimisnõuded tuleks sätestada nii, et soodustada varajast tegutsemist, aitamaks saavutada liidu 2030. aasta kliimalast vahe-eesmärki ja kogu liidu majandust hõlmavat kliimanetraalsuse eesmärki, järgides käesoleva muutmismäärusega aastateks 2026–2029 kehtestatavat trajektoori. Määruses (EL) 2018/842 sätestatud põhimõtteid tuleks kohaldada *mutatis mutandis*, kusjuures kordaja arvutatakse järgmiselt: 108 % erinevusest liikmesriigi 2026.–2029. aasta eelarve ja vastava teatatud netosidumise vahel lisatakse asjaomase liikmesriigi poolt 2030. aasta kohta esitatud arvule. Lisaks tuleks arvesse võtta iga liikmesriigi 2030. aastaks kogunenud puudujääki, kui komisjon esitab ettepanekud 2030. aasta järgse perioodi kohta.

⁽¹⁾ Nõukogu 16. juuni 2022. aasta soovitus õiglase kliimanetraalsusele ülemineku tagamise kohta (ELT C 243, 27.6.2022, lk 35).

⁽²⁾ ELT L 83, 19.3.1998, lk 3.

⁽³⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. veebruari 2011. aasta määrus (EL) nr 182/2011, millega kehtestatakse eeskirjad ja üldpõhimõtted, mis käsitlevad liikmesriikide läbiviidava kontrolli mehhanisme, mida kohaldatakse komisjoni rakendamisevolituste teostamise suhtes (ELT L 55, 28.2.2011, lk 13).

- (17) Liit ja selle liikmesriigid on ÜRO Euroopa Majanduskomisjoni keskkonnainfo kättesaadavuse, keskkonnaasjade otsustamises üldsuse osalemise ning neis asjus kohtu poole pöördumise konventsiooni⁽¹⁴⁾ (Århusi konventsioon) osalised. Avalik kontroll ja õiguskaitsse kättesaadavus on liidu demokraatlike väärtuste olulised osad ja õigusriigi kaitsmise vahendid.
- (18) Kui komisjon leiab, et liikmesriik ei tee oma 2030. aasta eesmärgi saavutamiseks piisavaid edusamme, võttes arvesse trajektoori, 2026.–2029. aasta eelarvet ja käesoleva määruse kohast paindlikkust, tuleks kiirete ja tõhusate meetmete võtmiseks kohaldada parandusmeetmete mehhanismi, et aidata sellel liikmesriigil naasta 2030. aasta trajektoorige, tagades et võetakse lisameetmeid, mis suurendavad kasvuhoonegaaside netosidumist.
- (19) Kasvuhoonegaaside inventuurid paranevad tänu seiretehnoloogia laialdasemale kasutamisele ja parematele teadmistele. Selliste liikmesriikide jaoks, kes täiustavad oma heite ja sidumise arvutamise metoodikat, tuleks kasutusele võtta metoodika kohandamise mõiste. Näiteks võivad metoodika kohandamist tingida järgmised küsimused: muudatused aruandlusmeetodites, uued andmed või statistiliste vigade parandused, uute süsiniku talletajate või gaaside lisamine, uutel teaduslikel tõenditel põhinev varasemate hinnangute ümberarvutamine kooskõlas valitsustevahelise kliimamuutuste paneeli 2006. aasta suunistega kasvuhoonegaaside riiklike inventuuride kohta, uute aruandluselementide lisamine ja looduslike häiringute parem seire. Keskkonnaalase terviklikkuse tagamiseks tuleks asjaomase liikmesriigi kasvuhoonegaaside heite inventuuri andmetele lisada metoodika kohandamine, et neutraliseerida mõju, mida muudatused metoodikas avaldavad liidu 2030. aasta eesmärgi ühise saavutamise hindamisele.
- (20) Euroopas kasutatakse riiklike metsainventuure selleks, et anda teavet metsa ökosüsteemi teenuste hindamiseks. Metsainventuuride seiresüsteem on riigiti erinev, sest igal riigil on oma metoodikal põhinev metsainventuuri süsteem. Uues ELi metsastrateegias aastani 2030 rõhutati, et kõigis liikmesriikides on vaja strateegilist metsaplaneerimist, mis tugineks usaldusväärsele seirele ja teabele, läbipaistvale juhtimisele ja koordineeritud teabevahetusele liidu tasandil. Seetõttu on komisjon teatanud, et kavatseb esitada seadusandliku ettepaneku kogu liitu hõlmava integreeritud metsaseire raamistiku loomiseks.
- (21) Selleks et muuta ja täiendada määruste (EL) 2018/841 ja (EL) 2018/1999 mitteolemuslikke osi, peaks komisjonil olema õigus võtta kooskõlas Euroopa Liidu toimimise lepingu artikliga 290 vastu delegeeritud õigusakte, et täiendada määrust (EL) 2018/841 ja kehtestada määruse (EL) 2018/1999 artikli 40 kohaselt loodud liidu registris toimingute registreerimise ja tegemise normid ning et muuta määruse (EL) 2018/1999 V lisa 3. osa, ajakohastades kategooriate loetelu kooskõlas asjaomaste liidu õigusaktidega. On eriti oluline, et komisjon viiks oma ettevalmistava töö käigus läbi asjakohaseid konsultatsioone, sealhulgas ekspertide tasandil, ja et kõnealused konsultatsioonid viidaks läbi kooskõlas 13. aprilli 2016. aasta institutsioonidevahelises parema õigusloome kokkuleppes⁽¹⁵⁾ sätestatud põhimõtetega. Eelkõige selleks, et tagada võrdne osalemine delegeeritud õigusaktide ettevalmistamises, saavad Euroopa Parlament ja nõukogu kõik dokumendid liikmesriikide ekspertidega samal ajal ning nende ekspertidel on pidev juurdepääs komisjoni eksperdirühmade koosolekutele, millel arutatakse delegeeritud õigusaktide ettevalmistamist.
- (22) Komisjoni 17. septembri 2020. aasta teatises, mis käsitleb Euroopa 2030. aasta kliimaeesmärgi suurendamist, esitati erinevaid viise ja võimalikke poliitilisi meetmeid liidu suurendatud 2030. aasta kliimaeesmärgi täitmiseks. Selles rõhutati, et kliimaneutraalsuseni jõudmiseks peab liit kõikides majandussektorites aktiivsemalt tegutsema. Süsiniku neeldajatel on oluline roll üleminekul kliimaneutraalsusele liidus ning sellega seoses võivad anda suure panuse eelkõige põllumajandus-, metsandus- ja maakasutussektorid. Kui komisjon hindab käesoleva muutmismäärusega kehtestatud läbivaatamise raames määruse (EL) 2018/841 toimimist ning koostab Euroopa Parlamendile ja nõukogule aruande, peaks see sisaldama ühelt poolt praeguseid suundumusi ja tulevase prognoose põllumajandusliku kasvuhoonegaaside heite kohta ning teiselt poolt põllumaalt, rohumaalt ja märgaladelt pärit kasvuhoonegaaside heite ja sidumise kohta ning uurima regulatiivseid võimalusi tagamaks, et need on kooskõlas

⁽¹⁴⁾ ELT L 124, 17.5.2005, lk 4.

⁽¹⁵⁾ ELT L 123, 12.5.2016, lk 1.

eesmärgiga saavutada pikaajaline kasvuhoonegaaside heitkoguste vähendamine kõigis majandussektorites kooskõlas liidu kliimanetraalsuse eesmärgi ja kliimaalaste vahe-eesmärkidega. Lisaks peaks komisjon pöörama erilist tähelepanu metsa vanuselise struktuuri mõjule, sealhulgas juhul, kui see mõju on seotud konkreetsete sõjaaegsete või -järgsete asjaoludega, teaduslikult kindlal, usaldusväärsel ja läbipaistval viisil ning selleks, et tagada metsade pikaajaline vastupanu- ja kohanemisvõime.

Võttes arvesse iga sektori õiglase panuse tähtsust ja asjaolu, et üleminek kliimanetraalsusele nõuab muutusi kogu poliitikaspektris ning kõigi majandussektorite ja ühiskonna ühiseid jõupingutusi, nagu on rõhutatud Euroopa roheleppes, peaks komisjon esitama kohasel juhul seadusandlikud ettepanekud, et kehtestada 2030. aasta järgne raamistik.

- (23) Oodatavad inimtekkelised muutused, mis on seotud kasvuhoonegaaside heite ja selle sidumisega mere- ja mageveeekskonnas, võivad olla märkimisväärsed ning nende ulatus võib tulevikus varieeruda näiteks seetõttu, et muutub avamereenergia kasutamise kavandatud laiendamine, et vesiviljelustoodete tootmine võib suureneja ja et paraneb looduskaitse tase, mida on vaja ELi elurikkuse strateegia eesmärkide saavutamiseks 2030. aastaks. Praegu ei sisaldu need heitkogused ja sidumine ÜRO kliimamuutuste raamkonventsiooni standardsetes aruandlustabelites. Pärast aruandlusmetoodika vastuvõtmist peaks komisjonil olema võimalik kaaluda – käesoleva muutmismäärusega lisatud läbivaatamise käigus – aruannete esitamist edusammude, analüüsi teostatavuse ning aruandluse mere- ja mageveeekskonnale laiendamise mõju kohta, tuginedes uusimatele teaduslikele tõenditele nende voogude kohta.
- (24) Et saavutada 2050. aastaks kliimanetraalsuse eesmärk ja seejärel püüda saavutada negatiivsed heitkogused, on äärmiselt oluline, et kasvuhoonegaaside sidumine liidus pidevalt kasvaks ja et oleks tagatud selle püsivus. Võimalik et on vaja tehnilisi lahendusi, näiteks bioenergia tootmine koos CO₂ kogumise ja säilitamisega, samuti looduspõhised lahendused CO₂ heite kogumiseks ja säilitamiseks. Eelkõige on vaja julgustada üksikuid põllumajandustootjaid, maa- ja metsaomanikke ning metsamajandajaid säilitama oma maal ja metsades rohkem süsinikku, seades esikohale ökosüsteemipõhised lähenemisviisid ja elurikkust soodustavad tavad, nagu looduslähedased metsandustavad, tootmisest kõrvalejätud maa, metsa süsinikvarude taastamine, agrometsanduse ulatuse laiendamine, mulla süsiniku sidumine ja märgalade taastamine ning muud uuenduslikud lahendused. Sellised stiimulid aitavad kaasa kliimamuutuste leevendamisele ja üldisele heitkoguste vähendamisele biomajanduse sektorites, sealhulgas vastupidavate puittoodete kasutamise kaudu, täielikult järgides elurikkust ja ringmajandust edendavaid ökoloogilisi põhimõtteid. Käesoleva muutmismäärusega kehtestatava läbivaatamise raames peaks olema võimalik kaaluda menetluse algatamist, et lisada kestlikud süsinikku talletavad tooted määruse (EL) 2018/841 reguleerimisalasse, tagamaks kooskõla muude liidu keskkonnaeesmärkidega ja valitsustevahelise kliimamuutuste paneeli suunistega.
- (25) Arvestades kui tähtis on anda maa- ja metsaomanikele või -majandajatele rahalist toetust, et saavutada käesolevas muutmismääruses sätestatud eesmärgid, peaks komisjon – kui ta hindab määruse (EL) 2018/1999 kohaste viimati teatatud lõimitud riiklike energia- ja kliimakavade ajakohastatud versioonide kavandeid – tagama, et rahaline toetus, sealhulgas asjakohane osa tulust, mis on saadud ELi HKS-i lubatud heitkoguse ühikute enampakkumisel müümisest vastavalt direktiivile 2003/87/EÜ ja mida kasutatakse maakasutuse ja metsanduse jaoks, on suunatud poliitika-suundadele ja meetmetele, mis on kohandatud käesolevas muutmismääruses sätestatud liikmesriikide eelarvete ja eesmärkide saavutamiseks. Hindamisel peaks komisjon pöörama erilist tähelepanu ökosüsteemipõhiste lähenemisviiside edendamisele ja vajadusele tagada, et kasvuhoonegaaside täiendav sidumine oleks püsiv, võttes arvesse kehtivaid õigusakte.
- (26) Liidu 2030. aasta eesmärgi püstitamisel lähtutakse liikmesriikide poolt 2016., 2017. ja 2018. aasta kohta esitatud inventuuriandmetest. Esitatud inventuuriaruannete usaldusväärsus on väga oluline. Seepärast tuleks liikmesriikide kasutatavaid meetodeid kontrollida, kui netosidumine on 2016., 2017. ja 2018. aastal märkimisväärselt vähenenud. Kooskõlas läbipaistvuse põhimõttega ja selleks, et suurendada usaldust aruandluses tehtud edusammude vastu, tuleks kontrollide tulemused teha üldsusele kättesaadavaks. Nende kontrollide põhjal peaks komisjon kohasel juhul tegema ettepanekuid tagamaks, et liit püsib oma 310 miljoni tonni netosidumise eesmärgi saavutamisel graafikus.

- (27) Selleks et kehtestada liikmesriikide jaoks kasvuhooaegade netosidumise lineaarne trajektor ajavahemikuks 2026–2029, peaks komisjon inventuurid põhjalikult läbi vaatama, et kontrollida kasvuhooaegade inventuuri 2021., 2022. ja 2023. aasta andmeid. Selleks tuleks 2025. aastal inventuurid põhjalikult läbi vaadata lisaks põhjalikele läbivaatamistele, mida komisjon peab tegema 2027. ja 2032. aastal kooskõlas määruse (EL) 2018/1999 artikliga 38.
- (28) Määruse (EL) 2018/841 II lisas sätestatud puuvõrade liituse väärtused iga liikmesriigi kohta tuleks viia kooskõlla ÜRO kliimamuutuste raamkonventsiooni raames teatatud väärtustega või nende väärtuste prognoositavate ajakohastustega.
- (29) Kuna käesoleva muutmismääruse tulemusena võetakse kasutusele aruandluspõhised eesmärgid, on vaja kasvuhooaegade heidet ja sidumist hinnata suurema täpsusega. Lisaks nõutakse kõigis loetletud dokumentides, nimelt ELi elurikkuse strateegias aastani 2030, komisjoni 20. mai 2020. aasta teatises „Strateegia „Talust taldrikule“ õiglase, tervisliku ja keskkonnanahoidliku toidusüsteemi edendamiseks“, ELi uues metsastrateegias aastani 2030, ELi mullastrateegias aastani 2030, komisjoni 15. detsembri 2021. aasta teatises kestlike süsinikuringete kohta, Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivis (EL) 2018/2001⁽¹⁶⁾ ning komisjoni 24. veebruari 2021. aasta teatises „Kliimamuutuste suhtes vastupanuvõimelise Euroopa kujundamine – ELi uus kliimamuutustega kohanemise strateegia“ maa tõhusamat seiret, et aidata seeläbi kaitsta ja suurendada looduspõhise süsiniku sidumise vastupidavust kogu liidus. Heite ja sidumise seiret ja aruandlust on vaja ajakohastada, kus see on kohaldatav, kasutades liidu programmide, näiteks Copernicuse raames kättesaadavat kõrgetasemelist tehnoloogiat, ja ühise põllumajanduspoliitika alusel kogutud digitaalseid andmeid ning kohaldades rohe- ja digipööret innovatsiooni- valdkonnas.
- (30) Tuleks kehtestada kaardistamis- ja seireõuded nii kohapealse kui ka kaugseire kohta, et liikmesriikidel oleks geograafiliselt selge teave, mille alusel teha kindlaks prioriteetsed alad, mis võivad aidata kaasa kliimameetetele. Seire, aruandluse ja tõendamise üldise parandamise raames peaks töö keskenduma ka tegevus- ja heitekoefitsientide andmebaaside ühtlustamisele ja täiustamisele, et parandada kasvuhooaegade inventuure.
- (31) Kuna käesoleva määruse eesmärgi, eelkõige eesmärgi kohandada määrust (EL) 2021/1119, võttes arvesse liikmesriikide kohustusi maakasutuse ja metsanduse sektoris, millega aidatakse saavutada Pariisi kokkuleppe eesmärgi ja täita liidu kasvuhooaegade heite vähendamise eesmärki ajavahemikus 2021–2030, ei suuda liikmesriigid piisavalt saavutada, küll aga saab neid tegevuse ulatuse ja mõju tõttu paremini saavutada liidu tasandil, võib liit võtta meetmeid kooskõlas ELi lepingu artiklis 5 sätestatud subsidiaarsuse põhimõttega. Kõnealusel artiklis sätestatud proportsionaalsuse põhimõtte kohaselt ei lähe käesolev määrus nimetatud eesmärkide saavutamiseks vajalikust kaugemale.
- (32) Seepärast tuleks määrusi (EL) 2018/841 ja (EL) 2018/1999 vastavalt muuta,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

Artikkel 1

Määrust (EL) 2018/841 muudetakse järgmiselt.

- 1) Artikkel 1 asendatakse järgmisega:

„Artikkel 1

Reguleerimisese

Käesolevas määruses sätestatakse õigusnormid, mille sisuks on:

- a) liikmesriikide sellised kohustused maakasutuse, maakasutuse muutuse ja metsanduse (edaspidi „maakasutus ja metsandus“) sektoris, mis aitavad saavutada Pariisi kokkuleppe eesmärgi ja täita liidu kasvuhooaegade heite vähendamise eesmärki ajavahemikul 2021–2025;

⁽¹⁶⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. detsembri 2018. aasta direktiiv (EL) 2018/2001 taastuvatest energiaallikatest toodetud energia kasutamise edendamise kohta (ELT L 328, 21.12.2018, lk 82).

- b) maakasutuse ja metsanduse sektori kasvuhoonegaaside heite ja sidumise arvestus ning selle kontrollimine, kas liikmesriigid täidavad ajavahemikul 2021–2025 punkti a kohaseid kohustusi;
 - c) liidu 2030. aasta kasvuhoonegaaside netosidumise eesmärk maakasutuse ja metsanduse sektoris;
 - d) liikmesriikide eesmärgid kasvuhoonegaaside netosidumiseks maakasutuse ja metsanduse sektoris ajavahemikul 2026–2030.“
- 2) Artikkel 2 asendatakse järgmisega:

„Artikkel 2

Kohaldamisala

1. Käesolevat määrust kohaldatakse käesoleva määruse I lisa A osas loetletud selliste kasvuhoonegaaside heite ja sidumise suhtes, millest on teatatud vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2018/1999 (*) artikli 26 lõikele 4 ning mis on toimunud liikmesriikide territooriumil ajavahemikul 2021–2025 järgmistes maa-arvestuskategooriates:

- a) maakasutuseks on märgitud põllumaast, rohumaast, märgalast, asulast või muust maast metsamaaks muudetud maa (edaspidi „metsastatud maa“);
- b) maakasutuseks on märgitud metsamaa, mis on muudetud põllumaaks, rohumaaks, märgalaks, asulaks või muuks maaks (edaspidi „raadatud maa“);
- c) maakasutuseks on märgitud üks järgmistest (edaspidi „majandatav põllumaa“):
 - i) põllumaaks jääv põllumaa;
 - ii) põllumaaks muudetud rohumaad, märgala, asula või muu maa;
 - iii) märgalaks, asulaks või muuks maaks muudetud põllumaa;
- d) maakasutuseks on märgitud üks järgmistest (edaspidi „majandatav rohumaad“):
 - i) rohumaaks jääv rohumaad;
 - ii) rohumaaks muudetud põllumaad, märgala, asula või muu maa;
 - iii) märgalaks, asulaks või muuks maaks muudetud rohumaad;
- e) maakasutuseks on märgitud metsamaaks jääv metsamaad (edaspidi „majandatav metsamaad“);
- f) kui liikmesriik on teatanud komisjonile 31. detsembriks 2020 oma kavatsusest lisada majandatav märgala käesoleva määruse artikli 4 lõike 1 kohaste kohustuste kohaldamisalasse, siis maakasutus, milleks on märgitud üks järgmisest („majandatav märgala“):
 - märgalaks jääv märgala,
 - märgalaks muudetud asula või muu maa või
 - asulaks või muuks maaks muudetud märgala.

2. Käesolevat määrust kohaldatakse ka käesoleva määruse I lisa A osas loetletud selliste kasvuhoonegaaside heite ja sidumise suhtes, millest on teatatud vastavalt määruse (EL) 2018/1999 artikli 26 lõikele 4 ning mis on tekkinud liikmesriikide territooriumil ajavahemikul 2026–2030 järgmistes maa-arvuandluskategooriates või sektorites:

- a) metsamaad;
- b) põllumaad;
- c) rohumaad;
- d) märgalad;
- e) asulad;
- f) muu maa;
- g) puittooted;

- h) muu;
- i) saasteainete sadestumine atmosfäärist;
- j) lämmastiku leostumine ja äravool.

(*) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. detsembri 2018. aasta määrus (EL) 2018/1999, milles käsitletakse energialiidu ja kliimameetmete juhtimist ning millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusi (EÜ) nr 663/2009 ja (EÜ) nr 715/2009, Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiive 94/22/EÜ, 98/70/EÜ, 2009/31/EÜ, 2009/73/EÜ, 2010/31/EL, 2012/27/EL ja 2013/30/EL ning nõukogu direktiive 2009/119/EÜ ja (EL) 2015/652 ning tunnistatakse kehtetuks Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr 525/2013 (ELT L 328, 21.12.2018, lk 1).“

3) Artiklit 3 muudetakse järgmiselt:

a) punkt 9 asendatakse järgmisega:

„9) „looduslikud häiringud“ – mitte-inimtekkelised sündmused või asjaolud, mis põhjustavad maakasutuse ja metsanduse sektoris märkimisväärsed heidet ja mille esinemine ei ole asjaomase liikmesriigi kontrolli all ning mille mõju liikmesriik on objektiivselt võimetu oluliselt piirama isegi pärast nende asetleidmist;“

b) lisatakse järgmine punkt:

„11) „kliimamuutus“ – selline muutus kliimas, mis tuleneb otseselt või kaudselt inimtegevusest, mis muudab Maa atmosfääri koostist, ning mis lisandub võrreldavatel ajavahemikel täheldatud kliima looduslikule varieerumisele.“

4) Artikkel 4 asendatakse järgmisega:

„Artikkel 4

Kohustused ja eesmärgid

1. Ajavahemikul 2021–2025 tagab iga liikmesriik artiklites 12, 13 ja 13a sätestatud paindlikkusmeetmeid arvesse võttes, et kasvuhoonegaaside heide ei ületa kasvuhoonegaaside sidumist, arvatuna tema territooriumil asuvate, artikli 2 lõikes 1 osutatud kõigi maa-arvestuskategooriate koguheitel ja -sidumise summana.

2. Liidu 2030. aasta kasvuhoonegaaside netosidumise eesmärk on 310 miljonit CO₂ ekvivalenttonni, mis on IIa lisa veerus D sätestatud liikmesriikide 2030. aasta kasvuhoonegaaside netoheitel ja -sidumise väärtuste summa, ning see põhineb 2020. aastal esitatud liidu kasvuhoonegaaside 2016., 2017. ja 2018. aasta inventuuriandmete keskmisel.

3. Liikmesriik tagab, et artiklites 12 ja 13b sätestatud paindlikkusmeetmeid arvesse võttes ei ületa tema territooriumil ja kõigis artikli 2 lõike 2 punktides a–j osutatud maa-arvuandluskategooriates niisuguste kasvuhoonegaaside heitel ja sidumise summa, mis on teatatud 2030. aasta kohta tema 2032. aastal esitatavas kasvuhoonegaaside inventuuris, aastal 2030 võrreldes tema kasvuhoonegaaside 2016., 2017. ja 2018. aasta inventuuriandmete (mis esitatakse 2032. aastal) keskmisega asjaomase liikmesriigi jaoks IIa lisa veerus C sätestatud eesmärki.

4. Liikmesriik tagab, et alljärgnevate punktide vahede summa ajavahemiku 2026–2029 iga aasta kohta ei ületa ajavahemikuks 2026–2029 ette nähtud eelarvet:

- a) liikmesriigi territooriumil ja kõigis artikli 2 lõike 2 punktides a–j osutatud maa-arvuandluskategooriates liikmesriigi kasvuhoonegaaside heitel ja sidumine ning
- b) liikmesriigi poolt 2032. aastal esitatud 2021., 2022. ja 2023. aasta kasvuhoonegaaside inventuuriandmete keskmine väärtus.

2026.–2029. aasta eelarve määratletakse asjaomase liikmesriigi puhul ajavahemiku 2026–2029 iga aasta kohta käivate niisuguste vahede summana, mis esinevad

- a) asjaomaste aastate kasvuhoonegaaside heite ja sidumise 2030. aasta eesmärgi saavutamise lineaarse trajektoori alusel kehtestatud iga-aastaste piirväärtuste ning
- b) 2025. aastal esitatud 2021., 2022. ja 2023. aasta kasvuhoonegaaside inventuuriandmete keskmise väärtuse vahel.

Liikmesriigi lineaarne trajektoor algab 2022. aastal kasvuhoonegaaside 2021., 2022. ja 2023. aasta inventuuriandmete keskmise väärtuse juures ning selle lõpp-punkt 2030. aastal on väärtus, mis on saadud, liites IIa lisa veerus C asjaomasele liikmesriigile sätestatud väärtuse kasvuhoonegaaside 2016., 2017. ja 2018. aasta inventuuriandmete keskmise väärtusega.

Ajavahemiku 2026–2029 eelarve määratakse kindlaks 2025. aastal esitatud kasvuhoonegaaside inventuuriandmete põhjal ja eelarve järgimist hinnatakse 2032. aastal esitatud kasvuhoonegaaside inventuuriandmete põhjal.

5. Komisjon võtab vastu rakendusaktid, milles sätestatakse iga liikmesriigi kasvuhoonegaaside netosidumise lineaarsel trajektooriga põhinevad iga-aastased piirväärtused ajavahemiku 2026–2029 iga aasta kohta CO₂ ekvivalenttonnides. Need riiklikud trajektooriga põhinevad iga liikmesriigi poolt 2021., 2022. ja 2023. aasta kohta esitatud keskmistel kasvuhoonegaaside inventuuriandmetel.

Need rakendusaktid võetakse vastu käesoleva määruse artiklis 16a osutatud kontrollimenetluse kohaselt. Rakendusaktide kehtestamiseks vaatab komisjon põhjalikult läbi kõige uuemad riiklikud inventuuriandmed, mille liikmesriigid on esitanud vastavalt määruse (EL) 2018/1999 artikli 26 lõikele 4.

6. Kui liikmesriigid astuvad poliitilisi samme käesolevas artiklis osutatud kohustuste, eesmärkide ja eelarvete järgimiseks, kaaluvad nad vajadust tagada kõigile õiglane, sealhulgas sotsiaalselt õiglane üleminek. Komisjon võib sellega seoses anda suuniseid, et liikmesriike toetada.“

- 5) Artikli 5 lõige 1 asendatakse järgmisega:

„1. Liikmesriik koostab arvestuse, milles on täpselt kajastatud artiklis 2 osutatud maa-arvestuskategooriatest pärit heide ja selle sidumine, ja peab seda arvestust. Liikmesriigid tagavad, et arvestus ja muud käesoleva määruse kohaselt esitatud andmed on täpsed, täielikud, järjepidevad, avalikult kättesaadavad, võrreldavad ja läbipaistvad. Liikmesriigid tähistavad heite plussmärgiga (+) ja sidumise miinusmärgiga (–).“

- 6) Artikli 6 lõiked 1 ja 2 asendatakse järgmistega:

„1. Liikmesriigid peavad arvestust metsastatud maast ja raadatud maast tuleneva heite ja selle sidumise üle, mis arvutatakse ajavahemiku 2021–2025 iga aasta koguheitena ja kogusidumisena.

2. Erandina artikli 5 lõikest 3 ja hiljemalt 2025. aastal, võib liikmesriik juhul, kui põllumaa, rohumaa, märgala, asula või muu maa maakasutus on muudetud metsamaaks, liigitada 30 aastat pärast nimetatud muutmise kuupäeva kõnealuse maa maakasutuskategooriasse „metsamaaks muudetud maa“ maakasutuskategooriasse „metsamaaks jääv metsamaa“, kui selline muudatus on valitsustevahelise kliimamuutuste paneeli suuniste kohaselt igakülgselt põhjendatud.“

- 7) Artikli 7 lõiked 1, 2 ja 3 asendatakse järgmisega:

„1. Liikmesriik arvestab majandatavast põllumaast tuleneva heite ja selle sidumise, lahutades ajavahemiku 2021–2025 heitest ja sidumisest väärtuse, mis on saadud, korrutades viiega liikmesriigi majandatavast põllumaast tuleneva keskmise aastase heite ja selle sidumise baasajavahemikul 2005–2009.

2. Iga liikmesriik arvestab majandatavast rohumaaast tuleneva heite ja selle sidumise, lahutades ajavahemiku 2021–2025 heitest ja sidumisest väärtuse, mis on saadud, korrutades viiega liikmesriigi majandatavast rohumaaast tuleneva keskmise aastase heite ja selle sidumise baasajavahemikul 2005–2009.

3. Ajavahemikul 2021–2025 arvestab iga liikmesriik, kes võtab majandatavat määrgala oma kohustuste täitmisel arvesse, majandatavast määrgalast tulenevat heidet ja selle sidumist järgmiselt: selle ajavahemiku heitest ja sidumisest lahutatakse väärtus, mis on saadud, korrutades viiega liikmesriigi majandatavast määrgalast tuleneva keskmise aastase heite ja selle sidumise baasajavahemikul 2005–2009.“

8) Artiklit 8 muudetakse järgmiselt:

a) lõige 1 asendatakse järgmisega:

„1. Liikmesriik arvestab majandatavast metsamaast tuleneva heite ja selle sidumise, lahutades ajavahemiku 2021–2025 heitest ja sidumisest väärtuse, mis on saadud, korrutades viiega asjaomase liikmesriigi metsa heitkoguse võrdlustaseme.“;

b) lõige 3 asendatakse järgmisega:

„3. Liikmesriigid esitavad komisjonile 31. detsembriks 2018 ajavahemiku 2021–2025 kohta riikliku metsanduse arvestuskava, sealhulgas kavandatud metsa heitkoguse võrdlustaseme. Riiklik metsanduse arvestuskava sisaldab kõiki IV lisa B osas loetletud elemente ja see avalikustatakse, muu hulgas internetis.“;

c) lõiked 7–10 asendatakse järgmisega:

„7. Vajaduse korral edastavad liikmesriigid komisjonile 31. detsembriks 2019 lõike 6 esimese lõigu kohaselt tehtud tehniliste hindamiste ja asjakohasel juhul lõike 6 teise lõigu kohaselt esitatud tehniliste soovitude põhjal oma läbivaadatud kavandatud metsa heitkoguse võrdlustasemed ajavahemiku 2021–2025 kohta. Komisjon avaldab liikmesriikide edastatud kavandatud metsa heitkoguse võrdlustasemed. Komisjon avaldab liikmesriikide edastatud kavandatud metsa heitkoguse võrdlustasemed.“

8. Liikmesriikide esitatud kavandatud metsa heitkoguse võrdlustasemete, käesoleva artikli lõike 6 kohase tehnilise hindamise ja asjakohasel juhul käesoleva artikli lõike 7 kohaselt esitatud läbivaadatud kavandatud metsa heitkoguse võrdlustaseme alusel võtab komisjon kooskõlas artikliga 16 vastu delegeeritud õigusaktid, millega muudetakse IV lisa, et kehtestada metsa heitkoguse võrdlustasemed, mida liikmesriigid peavad kohaldama ajavahemikul 2021–2025.

9. Kui liikmesriik ei esita oma metsa heitkoguse võrdlustaset komisjonile käesoleva artikli lõikes 3 ja kohasel juhul käesoleva artikli lõikes 7 sätestatud kuupäevadeks, võtab komisjon kooskõlas artikliga 16 vastu delegeeritud õigusaktid, millega muudetakse IV lisa, et kehtestada metsa heitkoguse võrdlustase, mida asjaomane liikmesriik peab kohaldama ajavahemikul 2021–2025, võttes aluseks kõik käesoleva artikli lõike 6 kohased tehnilised hindamised.

10. Lõigetes 8 ja 9 osutatud delegeeritud õigusaktid ajavahemiku 2021–2025 kohta võetakse vastu hiljemalt 31. oktoobril 2020.“

9) Artiklit 10 muudetakse järgmiselt:

a) lõige 1 asendatakse järgmisega:

„1. Ajavahemiku 2021–2025 lõpus võivad liikmesriigid jätta oma metsastatud maa ja majandatava metsamaa arvestusest välja kasvuhoonegaaside heitkogused, mille allikaks on looduslikud häiringud ja mis ületavad ajavahemikul 2001–2020 looduslike häiringute poolt põhjustatud heitkoguste keskmise taseme, jättes välja statistilised võõrväärtused (edaspidi „taustatase“). Taustataset arvutatakse kooskõlas käesoleva artikli ja VI lisaga.“;

b) lõike 2 punktis b asendatakse aastaarv „2030“ aastaarvuga „2025“.

10) Artiklid 11, 12 ja 13 asendatakse järgmisega:

„Artikkel 11

Paindlikkusmeetmed ja juhtimine

1. Liikmesriik võib kasutada

a) artiklis 12 sätestatud üldisi paindlikkusmeetmeid ning

b) artiklites 13 ja 13b sätestatud paindlikkusmeetmeid, et täita kooskõlas artikliga 4 kehtestatud kohustust, eesmärki ja eelarvet.

Soome võib lisaks esimeses lõigus osutatud paindlikkusmeetmetele kasutada artikli 13a kohast lisakompensatsiooni.“

2. Kui liikmesriik ei täida määruse (EL) 2018/1999 artiklis 26 sätestatud seirekohustusi, keelab direktiivi 2003/87/EÜ artikli 20 kohaselt määratud põhihaldaja (edaspidi „põhihaldaja“) asjaomasel liikmesriigil ajutiselt teha käesoleva määruse artikli 12 lõike 2 kohaseid loovutusi või kasutada käesoleva määruse artikli 13 kohast majandatava metsamaa paindlikkusmeetet. Komisjon võib anda sellele liikmesriigile ka tehnilist lisatuge.

Artikkel 12

Üldised paindlikkusmeetmed

1. Kui ajavahemikul 2021–2025 ületab koguheide liikmesriigis kogusidumist või kui ajavahemikul 2026–2030 on liikmesriigi territooriumil kasvuhoonegaaside heite ja sidumise summa ning asjaomase liikmesriigi kooskõlas käesoleva määruse artikliga 4 kehtestatud kohustuse, eesmärgi või eelarve vahe positiivne ning asjaomane liikmesriik on otsustanud kasutada oma paindlikkusmeetet ja palunud määruse (EL) 2018/842 alusel aastaks eraldatud heitkogused kustutada, võetakse kustutatud heitkoguseid arvesse asjaomasele liikmesriigile kooskõlas käesoleva määruse artikliga 4 kehtestatud kohustuse, eesmärgi või eelarve täitmisel.

2. Liikmesriik võib ulatuses, milles ajavahemikul 2021–2025 kogusidumine liikmesriigis ületab koguheidet või milles ajavahemikul 2026–2030 on vahe liikmesriigi territooriumil kasvuhoonegaaside heite ja sidumise summa ning asjaomasele liikmesriigile kooskõlas käesoleva määruse artikliga 4 kehtestatud kohustuse, eesmärgi või eelarve vahel negatiivne, ja olles sellest lahutanud määruse (EL) 2018/842 artikli 7 alusel arvesse võetud koguse, loovutada ülejäänud sidumiskoguse mõnele teisele liikmesriigile. Loovutatud kogust võetakse arvesse, kui hinnatakse, kas sidumiskoguse saanud liikmesriik on täitnud kooskõlas käesoleva määruse artikliga 4 kehtestatud kohustust, eesmärgi või eelarvet.

3. Topeltarvestuse vältimiseks lahutatakse määruse (EL) 2018/842 artikli 7 alusel arvesse võetud netosidumiste kogus asjaomase liikmesriigi kogusest, mida tal on võimalik loovutada mõnele teisele liikmesriigile vastavalt käesoleva artikli lõikele 2.

4. Liikmesriigid peaksid kasutama lõike 2 kohastest loovutamistest saadud tulu või sellega samaväärset rahalist väärtust kliimamuutuste vastu võitlemiseks liidus või kolmandates riikides. Liikmesriigid teavitavad komisjoni kõigist käesoleva lõike kohaselt võetud meetmetest ja teevad selle teabe kättesaadaval kujul avalikuks.

5. Lõike 2 kohane loovutamine võib tuleneda kasvuhoonegaaside heite vähendamise projektist või programmist, mis viiakse läbi müüjaks olevas liikmesriigis ja mida rahastab vastuvõttev liikmesriik, tingimusel et välditakse topeltarvestust ja tagatakse jälgitavus.

Artikkel 13

Majandatava metsamaa paindlikkusmeetmed

1. Kui käesoleva määruse kohaselt arvestatud koguheide ületab ajavahemikul 2021–2025 artikli 2 lõikes 1 osutatud maa-arvestuskategoriatel liikmesriigis kogusidumist, võib see liikmesriik kasutada artikli 4 lõikes 1 sätestatud nõude täitmiseks käesolevas artiklis sätestatud majandatava metsamaa paindlikkusmeetmed.

2. Kui ajavahemikul 2021–2025 on artikli 8 lõikes 1 osutatud arvutuse tulemus positiivne arv, on asjaomasel liikmesriigil õigus selle arvutuse tulemusele vastav heide kompenseerida, kui on täidetud järgmised tingimused:

a) liikmesriik on lisanud määruse (EL) 2018/1999 artikli 15 kohaselt esitatud strateegiasse käimasolevad või kavandatud spetsiifilised meetmed, et tagada metsade neeldajate ja talletajate säilimine või asjakohasel juhul töhustamine, samuti teabe selliste meetmete mõju kohta asjaomastele keskkonnamärgidele, sealhulgas, kuid mitte ainult, elurikkuse kaitsele ja kohanemisele looduslike häiringutega, ning

- b) koguheid liidus ajavahemikul 2021–2025 ei ületa kogusidumist käesoleva määruse artikli 2 lõikes 1 osutatud maa-arvestuskategooriates.

Hinnates kas liit ületab koguheid kogusidumist viisil, millele on osutatud käesoleva lõike esimese lõigu punktis b, tagab komisjon, et liikmesriigid ei kasutaks topeltarvestust, eelkõige käesoleva määruse artiklis 12 ja määruse (EL) 2018/842 artikli 7 lõikes 1 või artikli 9 lõikes 2 sätestatud paindlikkusmeetmete rakendamisel.

3. Lõikes 2 osutatud kompensatsioon võib hõlmata üksnes neeldajaid, kui neid arvestatakse heitena võrrelduna asjaomase liikmesriigi metsa heitkoguse võrdlustasemega, ning see ei tohi ajavahemikul 2021–2025 olla üle 50 % VII lisas asjaomasele liikmesriigile ette nähtud kompensatsiooni maksimumsummast.

4. Liikmesriigid esitavad komisjonile tõendid VI lisa kohaselt arvatud looduslike häiringute mõju kohta ning meetmed, mida nad kavatsesid tulevikus samalaadse mõju vältimiseks või leevendamiseks võtta, et nad võiksid saada kompensatsiooni ülejäänud neeldajate eest, kui neid arvestatakse heitena võrreldes nende metsa heitkoguse võrdlustasemega, maksimaalselt summas, mis on VII lisas ajavahemikuks 2021–2025 ette nähtud kompensatsiooni kogusummast teiste liikmesriikide poolt kasutamata. Kui kompensatsiooninõue ületab saadaolevat kasutamata kompensatsiooni summat, jaotatakse kasutamata kompensatsioon asjaomaste liikmesriikide vahel proportsionaalselt. Komisjon teeb liikmesriikide esitatud tõendid üldsusele kättesaadavaks.“

11) Lisatakse järgmised artiklid:

„Artikkel 13a

Lisakompensatsioon

1. Soome võib ajavahemikul 2021–2025 täiendavalt kompenseerida kuni 5 miljonit CO₂ ekvivalenttonni arvestuslikku heidet maa-arvestuskategooriates „majandatav metsamaa“, „raadatud maa“, „majandatav põllumaa“ ja „majandatav rohumaa“, kui on täidetud järgmised tingimused:

- a) Soome on lisanud määruse (EL) 2018/1999 artikli 15 kohaselt esitatud strateegiasse käimasolevad või kavandatavad spetsiifilised meetmed, et tagada metsade neeldajate ja talletajate säilimine või asjakohasel juhul tõhustamine;
- b) koguheid liidus ei ületa ajavahemikul 2021–2025 kogusidumist käesoleva määruse artikli 2 lõikes 1 osutatud maa-arvestuskategooriates.

Hinnates kas liidus ületab koguheid kogusidumist, nagu on osutatud käesoleva lõike esimese lõigu punktis b, tagab komisjon, et liikmesriigid väldivad topeltarvestust, eelkõige käesoleva määruse artiklites 12 ja 13 ning määruse (EL) 2018/842 artikli 7 lõikes 1 või artikli 9 lõikes 2 sätestatud paindlikkusmeetmete rakendamisel.

2. Lisakompensatsioon on piiratud järgmisega:

- a) summaga, mis ületab majandatava metsamaa paindlikkusmeetet, mida Soome saab kasutada ajavahemikul 2021–2025 vastavalt artiklile 13;
- b) heitega, mis tuleneb metsamaa varasemast muuks maakasutuskategooriaks muutmisest, mis toimus hiljemalt 31. detsembril 2017;
- c) summaga, mis on vajalik artikli 4 nõuete täitmiseks.

3. Lisakompensatsiooni ei tohi loovutada vastavalt käesoleva määruse artiklile 12 või määruse (EL) 2018/842 artiklile 7.

4. Lõikes 1 osutatud 5 miljoni CO₂ ekvivalenttonni suurusest kogusest kasutamata lisakompensatsioon tühistatakse.

5. Põhihaldaja teeb käesoleva artikli lõike 2 punkti a ning lõigete 3 ja 4 täitmiseks vajalikud toimingud määruse (EL) 2018/1999 artikli 40 kohaselt loodud liidu registris (edaspidi „liidu register“).“

*Artikkel 13b***Maakasutuse mehhanism ajavahemikuks 2026–2030**

1. Liidu registris luuakse maakasutuse mehhanism, mis vastab kogusele, mis ei ületa 178 miljonit CO₂ ekvivalenttonni, tingimusel et saavutatakse artikli 4 lõikes 2 osutatud liidu eesmärk. Maakasutuse mehhanism tehakse kättesaadavaks lisaks artiklis 12 sätestatud paindlikkusmeetmetele.

2. Kui ajavahemikul 2026–2030 pärast seda, kui liikmesriik on teinud kõik endast oleneva, et võtta arvesse komisjoni artikli 13d kohast arvamust, on liikmesriigi territooriumil ja kõigis artikli 2 lõike 2 punktides a–j osutatud maa-aruandluskategooriates kasvuhoonegaaside heite ja sidumise summa ning asjaomasele liikmesriigile kooskõlas artikli 4 lõikega 3 kehtestatud eesmärgi või asjaomasele liikmesriigile kooskõlas artikli 4 lõikega 4 kehtestatud eelarve vahe positiivne, mis on arvestatud ja mille kohta on esitatud aruanne kooskõlas käesoleva määrusega, võib kõnealune liikmesriik kasutada käesolevas artiklis sätestatud mehhanismi, et täita kooskõlas artikli 4 lõikega 3 kehtestatud eesmärk või järgida kooskõlas artikli 4 lõikega 4 kehtestatud eelarvet.

3. Kui ajavahemikul 2026–2030 on lõikes 2 osutatud ühe või mõlema arvutuse tulemus positiivne, on liikmesriigil õigus kasutada käesolevas artiklis sätestatud mehhanismi, et kompenseerida netoheidet või netosidumist, või mõlemat, kui neid arvestatakse heitena võrreldes asjaomase liikmesriigi kooskõlas artikli 4 lõikega 3 kehtestatud eesmärgiga või asjaomase liikmesriigi kooskõlas artikli 4 lõikega 4 sätestatud eelarvega, või mõlemaga, kui on täidetud järgmised tingimused:

- a) liikmesriik on lisanud määruse (EL) 2018/1999 artikli 14 kohaselt esitatud ajakohastatud lõimitud riiklikusse energia- ja kliimakavasse käimasolevad või kavandatavad spetsiifilised meetmed, et tagada kõigi maapõhiste neeldajate ja talletajate kaitse või asjakohasel juhul tõhustamine ning vähendada maa haavatavust looduslike häiringute suhtes;
- b) liikmesriik on ammendanud käesoleva määruse artikli 12 lõike 1 alusel saadaoleva paindlikkusmeetme;
- c) liidus on aastal 2030 tema territooriumil ja kõigis artikli 2 lõike 2 punktides a–j osutatud maa-aruandluskategooriates kasvuhoonegaaside koguheitet ja -sidumise aastase summa ning liidu 310 miljoni CO₂ ekvivalenttonni netosidumise eesmärgi vahe negatiivne.

Selle hindamisel, kas liidus on täidetud käesoleva lõike esimese lõigu punktis c osutatud tingimus, lisab komisjon kuni 30 % kasutamata ülejäägist, mis ei ületa 20 miljonit CO₂ ekvivalenttonni, liikmesriikide artikli 4 lõike 1 kohastele kohustustele ajavahemikul 2021–2025, tingimusel et vähemalt üks liikmesriik esitab komisjonile tõendid looduslike häiringute mõju kohta käesoleva artikli lõike 5 kohaselt. Komisjon tagab, et liikmesriigid ei kasuta topeltarvestust, eelkõige käesoleva määruse artiklis 12 ja määruse (EL) 2018/842 artikli 7 lõikes 1 sätestatud paindlikkusmeetmete rakendamisel.

4. Käesoleva artikli lõikes 3 osutatud kompensatsiooni summa ei tohi ajavahemikul 2026–2030 olla üle 50 % VII lisas asjaomasele liikmesriigile ette nähtud kompensatsiooni maksimumsummast.

5. Liikmesriigid esitavad komisjonile tõendid VI lisa kohaselt arvatud looduslike häiringute mõju kohta, et nad võiksid saada kompensatsiooni netoheidete või netosidumise (või mõlema) eest, kui neid arvestatakse heitena võrreldes asjaomastele liikmesriikidele kooskõlas artikli 4 lõikega 3 kehtestatud eesmärkidega või asjaomastele liikmesriikidele kooskõlas artikli 4 lõikega 4 kehtestatud eelarvega, kuni VII lisas ajavahemikuks 2026–2030 ette nähtud ja teiste liikmesriikide poolt kasutamata kompensatsiooni kogusumma ulatuses. Kui kompensatsiooninõue ületab saadaolevat kasutamata kompensatsiooni summat, jaotatakse see kasutamata kompensatsioon asjaomaste liikmesriikide vahel proportsionaalselt.

6. Liikmesriikidel on õigus netoheidete või netosidumise (või mõlemad), kui neid arvestatakse heitena võrreldes asjaomaste liikmesriikide kooskõlas artikli 4 lõikega 3 kehtestatud eesmärkidega või kooskõlas artikli 4 lõikega 4 kehtestatud eelarvega, kompenseerida VII lisas ajavahemikuks 2021–2030 ette nähtud ja teiste liikmesriikide poolt kasutamata kompensatsiooni kogusumma ulatuses, olles võtnud arvesse artikli 13 lõiget 4 ja käesoleva artikli lõiget 5, tingimusel et asjaomased liikmesriigid:

- a) on ammendanud artikli 12 lõike 1 ning käesoleva artikli lõigete 3 ja 5 kohased saadaolevad paindlikkusmeetmed ning

b) on esitanud komisjonile tõendid:

- i) pikaajalise mõju kohta, mida avaldavad kliimamuutused, mis põhjustavad ülemääraast heidet või neeldajate vähenemist ja mis ei ole nende kontrolli all, või
- (ii) mõju kohta, mida avaldab erakordselt suur turvasmuldade osakaal (võrreldes liidu keskmisega) nende majandataval maa-alal, põhjustades ülemääraast heidet, tingimusel et see mõju tuleneb enne otsuse nr 529/2013/EL jõustumist kasutusel olnud maamajandamistavade;

c) on lisanud määruse (EL) 2018/1999 artikli 14 kohaselt viimati esitatud lõimitud riikliku energia- ja kliimakavasse spetsiifilised meetmed, et tagada kõigi maapõhiste neeldajate ja talletajate kaitse või asjakohasel juhul tõhustamine ning vähendada maa haavatavust kliimamuutustest tingitud ökosüsteemi häiringute suhtes.

7. Lõikes 6 osutatud kompensatsiooni summa ei tohi liidus tervikuna ületada 50 miljonit CO₂ ekvivalenttonni. Kui kompensatsiooninõue ületab saadaoleva kompensatsiooni maksimumsummat, jaotatakse saadaolev kompensatsioon asjaomaste liikmesriikide vahel proportsionaalselt.

8. Lõike 6 punkti b alapunktis i osutatud tõendid hõlmavad netoheitele või netosidumisele avalduva mõju kvantitatiivset hindamist miljonites CO₂ ekvivalenttonnides mõjutatud ala kohta ning põhinevad võrreldavatel ja usaldusväärsetel kvantitatiivsetel näitajatel, geograafiliselt täpsetel andmetel ja parimatel kättesaadavatel teaduslikel tõenditel. Need näitajad ja andmed ning tõendid põhinevad vähemalt ajavahemikku 2001–2025 hõlmavatel täheldatud muutustel ning ajavahemikku 2026–2030 käsitlevatel teaduslikult läbivaadatud prognoosidel ja tähelepanekutel. Need näitajad ja andmed ning tõendid kajastavad maakasutuse ja metsanduse sektori jaoks oluliste kliimaomaduste taustamuutusi keskpikas või pikas perspektiivis, nagu kuivus, keskmised temperatuurid, keskmine sademete hulk, miinuskraadidega päevad ning meteoroloogiliste või mullaniiskuse põudade kestus.

9. Lõike 6 punkti b alapunktis ii osutatud tõendid sisaldavad põhjendust selle kohta, et turvasmuldade osakaal asjaomase liikmesriigi majandataval maa-alal ületab liidu 2030. aasta keskmist osakaalu. Tõendid hõlmavad majandatavatele turvasmuldadele avaldunud varasemast mõjust tingitud heitkoguste kvantitatiivset analüüsi (miljonites CO₂ ekvivalenttonnides), mis põhineb ajavahemiku 2026–2030 kohta läbi vaadatud vaatlustel, võrreldavatel ja usaldusväärsetel geograafiliselt täpsetel andmetel ning parimatel kättesaadavatel teaduslikel tõenditel, eelkõige asjaomase liikmesriigi sarnaste alade kohta. Tõenditele lisatakse ka praegu rakendatavate poliitikameetmete kirjeldus, millega minimeeritakse majandatavatele turvasmuldadele avaldunud varasema mõju negatiivset mõju.

10. Hiljemalt 12. maiks 2024 kehtestab komisjon rakendusaktidega käesoleva artikli lõike 6 punktis b osutatud tõendite struktuuri, vormingu, tehnilised üksikasjad ja esitamise korra. Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artiklis 16a osutatud kontrollimenetlusega.

11. Komisjon teeb lõike 6 punktis b osutatud tõendid, mille liikmesriigid on esitanud, üldsusele kättesaadavaks ja võib nõuda liikmesriigilt täiendavate tõendite esitamist, kui ta leiab pärast asjaomaselt liikmesriigilt saadud teabe kontrollimist, et teave on ebapiisavalt põhjendatud või ebaproportsionaalne.

Artikkel 13c

Juhtimine

Kui komisjon leiab 2032. aastal liikmesriigis tehtava põhjaliku läbivaatamise tulemusena ning võttes arvesse artiklite 12 ja 13b kohaselt kasutatud paindlikkusmeetmeid, et artikli 4 lõikes 4 osutatud ajavahemiku 2026–2029 eelarvet ei ole järgitud, lisatakse artikli 15 kohaselt vastu võetud meetmetega kasvuhoonegaaside netoheite näitajale, mille liikmesriik 2030. aastal esitab, summa, mis võrdub kasvuhoonegaaside ülemäärase netoheitega CO₂ ekvivalenttonnides, korrutatuna teguriga 1,08.

*Artikkel 13d***Parandusmeetmed**

1. Kui komisjon leiab määruse (EL) 2018/1999 artikli 29 kohase iga-aastase hindamise käigus, et liikmesriik ei tee piisavaid edusamme kooskõlas käesoleva määruse artikli 4 lõikega 3 kehtestatud eesmärgi saavutamiseks, võttes arvesse käesoleva määruse artikli 4 lõike 4 kohaselt kehtestatud trajektoori ja eelarvet ning käesoleva määruse kohaseid paindlikkusmeetmeid, esitab asjaomane liikmesriik kolme kuu jooksul komisjonile parandusmeetmete kava, mis sisaldab järgmist:

- a) üksikasjalik selgitus selle kohta, miks liikmesriik piisavaid edusamme ei tee;
- b) hinnang selle kohta, kuidas liidu rahalised vahendid on liikmesriigi pingutusi eesmärgi saavutamisel ja eelarve järgimisel toetanud ning kuidas liikmesriik kavatseb liidu rahalisi vahendeid kasutades selleks edusamme teha;
- c) lisameetmed, mis täiendavad asjaomase liikmesriigi lõimitud riiklikku energia- ja kliimakava vastavalt määrusele (EL) 2018/1999 või tugevdavad selle rakendamist, mida liikmesriik rakendab, et saavutada kooskõlas artikli 4 lõikega 3 kehtestatud eesmärk või kooskõlas artikli 4 lõikega 4 kehtestatud eelarve riigisisese poliitika ja riigisiseste meetmete ning liidu meetmete rakendamise abil, millele on lisatud üksikasjalik hinnang, mida toetavad kvantitatiivsed andmed, kui need on kättesaadavad, kavandatud meetmetest tuleneva kasvuhoonegaaside netosidumise kohta;
- d) meetmete rakendamise range ajakava, mis võimaldab rakendamisel iga-aastaseid edusamme hinnata.

Kui liikmesriik on loonud kliimaalase nõuandekogu, võib ta sellelt nõu küsida, et teha kindlaks punktis c osutatud vajalikud meetmed.

2. Euroopa Keskkonnaamet abistab vastavalt oma iga-aastasele tööprogrammile komisjoni kõigi selliste parandusmeetmete kavade hindamisel.

3. Komisjon võib esitada arvamuse parandusmeetmete kava teostatavuse kohta, mis on esitatud vastavalt lõikele 1, ja peab sellisel juhul tegema seda nelja kuu jooksul alates kava kättesaamisest. Asjaomane liikmesriik võtab komisjoni arvamust võimalikult suurel määral arvesse ja võib oma parandusmeetmete kava vastavalt muuta. Kui liikmesriik ei võta arvamust või selle olulist osa arvesse, esitab ta komisjonile sellekohase põhjenduse.

4. Liikmesriik teeb lõikes 1 osutatud parandusmeetmete kava ja kõik lõikes 3 osutatud põhjendused üldsusele kättesaadavaks. Komisjon teeb lõikes 3 osutatud arvamuse avalikult kättesaadavaks.“

12) Artiklit 14 muudetakse järgmiselt:

- a) lõige 1 asendatakse järgmisega:

„1. Liikmesriigid esitavad komisjonile 15. märtsiks 2027 ajavahemiku 2021–2025 kohta ja 15. märtsiks 2032 ajavahemiku 2026–2030 kohta õigusaktide täitmise aruande, mis põhineb iga-aastastel andmestikel ja mis sisaldab koguheite ja kogusidumise saldot iga artikli 2 lõike 1 punktides a–f sätestatud maa-arvestuskategooria puhul ajavahemiku 2021–2025 kohta ning iga artikli 2 lõike 2 punktides a–j sätestatud maa-aruandluskategooria puhul ajavahemiku 2026–2030 kohta, kasutades käesolevas määruses sätestatud arvestusreegleid.

Õigusaktide täitmise aruanne sisaldab hinnangut järgmise kohta:

- a) poliitikasuunad ja meetmed, mis on seotud võimalike kompromissidega, sealhulgas vähemalt muude liidu keskkonnaeesmärkide ja -strateegiatega, nagu need, mis on ette nähtud kaheksandas keskkonnaalases tegevusprogrammis, mis on sätestatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsuses (EL) 2022/591 (*), ELi elurikkuse strateegias aastani 2030 ja komisjoni 11. oktoobri 2018. aasta teatises „Kestlik biomajandus Euroopas: majanduse, ühiskonna ja keskkonna vaheliste sidemete tugevdamine“;

- b) kuidas liikmesriigid on arvesse võtnud „ei kahjusta oluliselt“ põhimõtet, kui nad võtavad vastu oma poliitikasuunad ja meetmed, et saavutada artikli 4 lõike 3 kohaselt kehtestatud eesmärk või järgida artikli 4 lõike 4 kohaselt kehtestatud eelarvet, kuivõrd see on asjakohane;
- c) kliimamuutuste leevendamise ja nendega kohanemise koostoime, sealhulgas poliitikasuunad ja meetmed, mille eesmärk on vähendada maa haavatavust looduslike häiringute ja kliima suhtes;
- d) kliimamuutuste leevendamise ja elurikkuse koostoime.

Kohasel juhul antakse õigusaktide täitmise aruandes üksikasjalikku teavet artiklis 11 osutatud paindlikkusmeetmete ja seotud koguste kasutamise kavatsuse või kasutamise kohta. Liikmesriigid teevad õigusaktide täitmise aruanded üldsusele kättesaadavaks vastavalt määruse (EL) 2018/1999 artiklile 28.

(*) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 6. aprilli 2022. aasta otsus (EL) 2022/591, mis käsitleb liidu üldist keskkonnaalast tegevusprogrammi aastani 2030 (ELT L 114, 12.4.2022, lk 22).“;

- b) lisatakse järgmised lõiked:

„1a. Komisjon võib liikmesriigi esitatud ja määruse (EL) 2018/1999 artikli 38 kohaselt valideeritud kasvuhoonegaaside heitkoguse inventuuriandmeid metodoloogiliselt kohandada, kui liikmesriigid on kasutatavat meetodikat muutnud. Sellised metodoloogilised kohandamised ei tohi aga liidu 2030. aasta eesmärgi täitmise hindamise kontekstis mõjutada 310 miljoni CO₂-ekvivalenttonni netosidumise väärtust Ila lisa veerus D sätestatud liikmesriikide 2030. aasta kasvuhoonegaaside netosidumise väärtuste (tuhandetes CO₂-ekvivalenttonnides) summana, ega nimetatud lisa veerus C esitatud eesmärke.

1b. Liikmesriigid, kes teatavad kavatsusest kasutada artikli 13b lõikes 6 osutatud paindlikkusmeetet, kirjeldavad aruande eraldi osades artikli 13b lõike 6 punktis b nimetatud mõju leevendamiseks või tagasipööramiseks võetud meetmeid ning nende meetmete täheldatud ja eeldatavat mõju.

1c. Komisjon vaatab käesoleva artikli lõikes 1 sätestatud õigusaktide täitmise aruanded põhjalikult läbi, et hinnata artikli 4 täitmist.

Põhjaliku läbivaatamisega samal ajal hindab komisjon, kuidas on lõike 1 punkti b kohaselt arvesse võetud „ei kahjusta oluliselt“ põhimõtet. Sellega seoses annab komisjon enne esimest hindamist välja suunised „ei kahjusta oluliselt“ põhimõtte kohaldamise kohta käesoleva määruse kohaldamisel.“

- 13) Artikli 15 lõige 1 asendatakse järgmisega:

„1. Komisjon võtab käesoleva määruse täiendamiseks kooskõlas artikliga 16 vastu delegeeritud õigusaktid, et sätestada liidu registris järgmiste toimingute registreerimise ja tegemise normid:

- a) heite ja sidumise koguste registreerimine igas liikmesriigis iga maa-arvestus- ja -aruandluskategooria kohta;
- b) artikli 14 lõike 1a kohaste metodoloogiliste kohanduste tegemine;
- c) artiklites 12, 13, 13a ja 13b osutatud paindlikkusmeetmete kasutamine ning
- d) täitmise hindamine vastavalt artiklile 13c.“

14) Lisatakse järgmine artikkel:

„Artikkel 16a

Komiteemenetlus

1. Komisjoni abistab kliimamuutuste komitee, mis on loodud määruse (EL) 2018/1999 artikli 44 lõike 3 alusel. Nimetatud komitee on komitee Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 182/2011 (*) tähenduses.
2. Käesolevale lõikele viitamisel kohaldatakse määruse (EL) nr 182/2011 artiklit 5.

(*) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. veebruari 2011. aasta määrus (EL) nr 182/2011, millega kehtestatakse eeskirjad ja üldpõhimõtted, mis käsitlevad liikmesriikide läbiviidava kontrolli mehhanisme, mida kohaldatakse komisjoni rakendamisevolituste teostamise suhtes (ELT L 55, 28.2.2011, lk 13).“

15) Artikkel 17 asendatakse järgmisega:

„Artikkel 17

Läbivaatamine

1. Käesolev määrus vaadatakse korrapäraselt läbi, võttes muu hulgas arvesse
 - a) rahvusvahelisi arengusuundi,
 - b) Pariisi kokkuleppe pikaajaliste eesmärkide saavutamiseks tehtud pingutusi ning
 - c) liidu õigust, sealhulgas looduse taastamiseks tehtud pingutusi.

Artikli 14 lõike 3 kohaselt koostatud aruande järelduste ja artikli 13 lõike 2 punkti b kohase hindamise tulemuste või määruse (EL) 2018/1999 artikli 37 lõike 4a kohase kontrolli põhjal esitab komisjon kohasel juhul ettepanekud, et tagada kooskõlas käesoleva määruse artikli 4 lõikega 2 kehtestatud liidu kasvuhoonegaaside netosidumise 2030. aasta üldeesmärgi täielik täitmine ja eesmärgi panus Pariisi kokkuleppe eesmärkide saavutamisele.

2. Komisjon esitab Euroopa Parlamendile ja nõukogule hiljemalt kuus kuud pärast Pariisi kokkuleppe artikli 14 alusel tehtud esimest ülemaailmset kokkuvõtet aruande käesoleva määruse toimimise kohta. Aruanne põhineb uusimatel kättesaadavatel andmetel, mille liikmesriigid on esitanud vastavalt määrusele (EL) 2018/1999, ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2021/1119 (*) artikli 4 lõikel 4. Pidades silmas kasvuhoonegaaside heite vähendamise ja sidumise vajalikku suurendamist liidus ning püüdlust sotsiaalselt õiglase ülemineku poole, ning pidades silmas vajadust täiendavate liidu poliitikasuundade ja meetmete järele, sisaldab aruanne kohasel juhul järgmist:

- a) hinnang artiklis 11 osutatud paindlikkusmeetmete mõju kohta;
- b) hinnang käesoleva määruse panuse kohta määruses (EL) 2021/1119 sätestatud kliimanetraalsuse eesmärgi ja kliimaalaste vahe-eesmärkide saavutamisse;
- c) hinnang käesoleva määruse panuse kohta Pariisi kokkuleppe eesmärkide saavutamisse;
- d) hinnang käesolevas määruses sätestatud kohustuste sotsiaalse ja tööalase mõju kohta, kaasa arvatud mõju soolisele võrdõiguslikkusele ja tööttingimustele liikmesriikides nii riigi kui ka piirkondlikul tasandil artikliga 2 hõlmatud maakategeooriates ja sektorites;
- e) hinnang Pariisi kokkuleppe artikli 6 lõiget 2 ja 4 sätestatud õigusnormide osas rahvusvahelisel tasandil tehtud edusammude kohta ning kohasel juhul ettepanekud käesoleva määruse muutmiseks, eelkõige selleks, et vältida topeltarvestust ja kohaldada vastavaid kohandusi;

- f) hinnang praegustele suundumustele ja tulevastele prognoosidele seoses põllu- ja rohumaa ning märgalade kasvuhoonegaaside heite ja sidumisega ning regulatiivsetele võimalustele, et tagada nende suundumuste ja prognooside kooskõla kasvuhoonegaaside heite pikaajalise vähendamise eesmärgiga kõigis majandussektorites kooskõlas liidu kliimanetraalsuse eesmärgiga ja määruses (EL) 2021/1119 sätestatud liidu kliimaalaste vaheeesmärkidega;
- g) järgmiste aruandluskategooriate ja regulatiivsete võimalustega seotud praegused suundumused ja tulevased prognoosid kasvuhoonegaaside heite kohta, et tagada nende suundumuste ja prognooside kooskõla kasvuhoonegaaside heite pikaajalise vähendamise eesmärgiga kõigis majandussektorites kooskõlas liidu kliimanetraalsuse eesmärgiga ja määruses (EL) 2021/1119 sätestatud liidu kliimaalaste vaheeesmärkidega:
- i) soolesisene fermentatsioon;
 - ii) sõnnikukäitlus;
 - iii) riisikasvatus;
 - iv) põllumajandusmaa;
 - v) savannide tahtlik põletamine;
 - vi) põllumajandusjääkide põletamine põllul;
 - vii) lupjamine;
 - viii) karbamiidi kasutamine;
 - ix) muud süsinikku sisaldavad väetised;
 - x) muu.

Kui see on asjakohane, võetakse aruandes arvesse metsa vanuselise struktuuri mõju, sealhulgas juhul, kui see mõju on seotud konkreetsete sõjaaegsete või -järgsete asjaoludega, teaduslikult kindlal, usaldusväärsel ja läbipaistval viisil ning selleks, et tagada metsade pikaajaline vastupanu- ja kohanemisvõime.

Aruandes võib ka pärast asjakohase teaduspõhise aruandlusmetoodika vastuvõtmist ning aruandluse edusammudele ja uusimale kättesaadavale teaduslikule teabele tuginedes hinnata analüüsi teostatavust ning muudest sektoritest, näiteks mere- ja mageveekeskkonnast pärit kasvuhoonegaaside heite ja sidumise aruandluse mõju, samuti asjakohaseid regulatiivseid võimalusi.

Pärast aruande esitamist ja võttes arvesse, kui oluline on, et iga sektor annaks õiglase panuse liidu kliimanetraalsuse eesmärgi ja määruse (EL) 2021/1119 kohaste liidu kliimavaldkonna vaheeesmärkide saavutamisse, esitab komisjon asjakohasel juhul seadusandlikud ettepanekud. Eelkõige võidakse ettepanekutes sätestada liidu ja liikmesriikide kasvuhoonegaaside heite ja sidumise eesmärgid, võttes nõuetekohaselt arvesse iga liikmesriigi 2030. aastaks kogunenud puudujääki.

Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 401/2009 (**) artikli 10a alusel loodud kliimamuutusi käsitlev Euroopa teadusnõukogu (edaspidi „teadusnõukogu“) võib omal algatusel anda teaduslikke nõuandeid või esitada aruandeid käesoleva määruse kohaste liidu meetmete, kliimaeesmärkide, aastaste heite ja selle sidumise tasemete ning paindlikkusmeetmete kohta. Komisjon võtab teadusnõukogu nõuandeid ja aruandeid arvesse, eelkõige seoses tulevaste meetmetega, mille eesmärk on heitkoguste edasine vähendamine ja nende suurem sidumine käesoleva määrusega hõlmatud alasektorites.

3. 12 kuu jooksul pärast süsiniku sidumise sertifitseerimist käsitlevat liidu õigusraamistikku käsitleva seadusandliku akti jõustumist esitab komisjon Euroopa Parlamendile ja nõukogule aruande selle kohta, millist kasu ja kompromisse võiks võimaldada see, kui lisada käesoleva määruse kohaldamisalasse säästvalt hangitud pika elueaga süsinikku talletavaid tooteid, millel on CO₂ sidumisele positiivne netomõju. Aruandes hinnatakse, kuidas võtta arvesse nende toodetega seotud otsest ja kaudset kasvuhoonegaaside heidet ja sidumist, näiteks maakasutuse muutusest tulenevat heidet ja sellega seotud heite lekkeohtu, samuti võimalikku kasu ja kompromisse muude liidu keskkonaeesmärkidega, eelkõige elurikkuse eesmärkidega. Kohasel juhul võib aruandes kaaluda kestlike süsinikku talletavate toodete käesoleva määruse kohaldamisalasse lisamise protsessi, mis on kooskõlas liidu muude

keskkonaeesmärkidega ning valitsustevahelise kliimamuutuste paneeli suunistega, mis on vastu võetud ÜRO kliimamuutuste raamkonventsiooni osaliste konverentsil või Pariisi kokkuleppe osaliste kohtumisena toimival osaliste konverentsil. Komisjoni aruandele võidakse asjakohasel juhul lisada seadusandlik ettepanek käesoleva määruse muutmiseks.

(*) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 30. juuni 2021. aasta määrus (EL) 2021/1119, millega kehtestatakse kliimaneutraalsuse saavutamise raamistik ning muudetakse määruseid (EÜ) nr 401/2009 ja (EL) 2018/1999 (Euroopa kliimamäärus) (ELT L 243, 9.7.2021, lk 1).

(**) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. aprilli 2009. aasta määrus (EÜ) nr 401/2009 Euroopa Keskkonnaameti ja Euroopa keskkonnateabe- ja -vaatlusvõrgu kohta (ELT L 126, 21.5.2009, lk 13).“

- 16) I lisa muudetakse vastavalt käesoleva muutmismääruse I lisale.
- 17) II lisa muudetakse vastavalt käesoleva muutmismääruse II lisale.
- 18) III lisast jäetakse välja Ühendkuningriiki käsitlev kanne.
- 19) käesoleva muutmismääruse III lisas esitatud tekst lisatakse IIa lisana.
- 20) IV lisa C osast jäetakse välja Ühendkuningriiki käsitlev kanne.
- 21) VI lisa muudetakse vastavalt käesoleva muutmismääruse IV lisale.
- 22) VII lisast jäetakse välja Ühendkuningriiki käsitlev kanne.

Artikkel 2

Määrust (EL) 2018/1999 muudetakse järgmiselt.

1) Artiklisse 2 lisatakse järgmised punktid:

„63) „geoinfosüsteem“ – arvutisüsteem, mis on võimeline koguma, salvestama, analüüsima ja kuvama geograafiliste viidetega andmeid;

64) „georuumiline taotlus“ – elektrooniline taotlusvorm, mis hõlmab geoinfosüsteemil põhinevat IT-rakendust, mis võimaldab toetusesaajatel ruumiliselt deklareerida põllumajandusliku majapidamise põllud ja mittepõllumajanduslikud alad, mille puhul toetust taotletakse.“

2) Artikli 4 punkti a alapunkti 1 alapunkt ii asendatakse järgmisega:

„ii) liikmesriigi kohustused ja riiklikud eesmärgid seoses kasvuhoonegaaside netosidumisega vastavalt määruse (EL) 2018/841 artikli 4 lõigetele 1 ja 2;“

3) Artikli 9 lõikesse 2 lisatakse järgmine punkt:

„e) asjaomaste rahastamismeetmete järjepidevus, sealhulgas asjakohane osa tulust, mis on saadud direktiivi 2003/87/EÜ kohaste ELi HKS-i lubatud heitkoguse ühikute enampakkumisel müümisest, mida kasutatakse maakasutuse ja metsanduse jaoks, liidu toetuseks ning liidu vahendite, näiteks ühise põllumajanduspoliitika vahendite, poliitikasuundade ja meetmete kasutamiseks, pidades silmas liikmesriikide kohustuste, eesmärkide ja eelarvete täitmist, mis on kehtestatud kooskõlas määruse (EL) 2018/841 artikliga 4.“

4) Artikli 26 lõikesse 6 lisatakse järgmine punkt:

„c) muuta V lisa 3. osa, et ajakohastada kategooriate loetelu kooskõlas asjakohaste liidu õigusaktidega.“

5) Artiklisse 37 lisatakse järgmine lõige:

„4a. Kui komisjon leiab käesoleva artikli lõike 4 kohase esialgse kontrolli käigus määruse (EL) 2018/841 artikli 4 lõikes 2 osutatud aasta keskmiste netosidumiste vahel, millest mõni liikmesriik on teatanud 2020. ja 2023. aastal, või hilisemates kasvuhoonegaaside inventuuriandmetes vahe, mis on suurem kui 500 tuhat CO₂ ekvivalenttonni, kontrollib komisjon järgmist:

- a) esitatud teabe läbipaistvust, täpsust, kooskõla, võrreldavust ja terviklikkust ning
- b) kas maakasutuse ja metsanduse aruandlus on koostatud viisil, mis vastab ÜRO kliimamuutuste raamkonventsiooni suunisdokumentidele või liidu õigusnormidele.

Komisjon teeb hindamise tulemused üldsusele kättesaadavaks.“

6) Artiklit 38 muudetakse järgmiselt:

a) lisatakse järgmine lõige:

„1a. Komisjon vaatab 2025. aastal põhjalikult läbi liikmesriikide poolt käesoleva määruse artikli 26 lõike 4 kohaselt esitatud riiklikud inventuuriandmed, et määrata kindlaks liikmesriikide kasvuhoonegaaside netoheite vähendamise iga-aastased eesmärgid vastavalt määruse (EL) 2018/841 artikli 4 lõikele 3 ning liikmesriikidele aastaks eraldatud heitkogused vastavalt määruse (EL) 2018/842 artikli 4 lõikele 3.“;

b) lõike 2 sissejuhatav osa asendatakse järgmisega:

„Lõiget 1 ja 1a osutatud põhjalik läbivaatamine hõlmab järgmist:“;

c) lõige 4 asendatakse järgmisega:

„4. „Kui käesoleva artikli lõike 1 kohaselt toimunud põhjalik läbivaatamine on lõpule viidud, määrab komisjon rakendusaktidega kindlaks asjakohaste aastate koguheite, mis on saadud iga liikmesriigi inventuuriandmetes tehtud paranduste alusel ning mis on jaotatud määruse (EL) 2018/842 artikli 9 seisukohast oluliste heiteandmete ja käesoleva määruse V lisa 1. osa punktis c osutatud heiteandmete vahel, samuti määruse (EL) 2018/841 artikli 4 rakendamise seisukohast olulise heite ja sidumise kogusumma.“

7) V lisa muudetakse vastavalt käesoleva muutmismääruse V lisale.

Artikkel 3

Käesolev määrus jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Strasbourg, 19. aprill 2023

Euroopa Parlamendi nimel
president
R. METSOLA

Nõukogu nimel
eesistuja
J. ROSWALL

I LISA

Määruse (EL) 2018/841 I lisa B osa asendatakse järgmisega:

„B. Artikli 5 lõikes 4 osutatud süsiniku talletajad:

- a) biomass;
- b) metsavaris ⁽¹⁾;
- c) surnud puit¹;
- d) surnud orgaaniline aine ⁽²⁾;
- e) mineraalmullad;
- f) turvasmullad;
- g) puittooted metsastatud maa ja majandatava metsamaa maa-arvestuskategooriates.“

⁽¹⁾ Kohaldatakse ainult metsastatud maa ja majandatava metsamaa suhtes.

⁽²⁾ Kohaldatakse ainult raadatud maa, majandatava põllumaa, majandatava rohumaa ja majandatavate märgalade suhtes.

II LISA

Määruse (EL) 2018/841 II lisa muudetakse järgmiselt:

1) Hispaaniat, Sloveeniat ja Soomet käsitlevad kanded asendatakse järgmisega:

„Liikmesriik	Pindala (ha)	Puuvõrade liitus (%)	Puude kõrgus (m)
Hispaania	1,0.	20 Alates kasvuhoonegaaside inventuuriandmete esitamisest 2028. aastal: 10	3
Sloveenia	0,25	10	5
Soome	0,25	10	5“

2) Ühendkuningriiki käsitlev kanne jäetakse välja.

III LISA

„IIa LISA

Liidu eesmärk (veerg D), keskmised kasvuhoonegaaside inventuuri andmed 2016., 2017. ja 2018. aasta kohta (veerg B) ja liikmesriikide riiklikud eesmärgid (veerg C), millele on osutatud artikli 4 lõikes 3 ja mis tuleb saavutada 2030. aastaks

A	B	C	D
Liikmesriik	Keskised kasvuhoonegaaside inventuuri andmed 2016., 2017. ja 2018. aasta kohta (tuhandetes CO ₂ ekvivalenttonnides), 2020. aasta esildis	Liikmesriikide eesmärgid aastaks 2030 (tuhandetes CO ₂ ekvivalenttonnides)	Kasvuhoonegaaside heite netovähendamine (tuhandetes CO ₂ -ekvivalenttonnides) 2030. aastal, 2020. aasta esildis (veerg B+C)
Belgia	- 1 032	- 320	- 1 352
Bulgaaria	- 8 554	- 1 163	- 9 718
Tšehhi Vabariik	- 401	- 827	- 1 228
Taani	5 779	- 441	5 338
Saksamaa	- 27 089	- 3 751	- 30 840
Eesti	- 2 112	- 434	- 2 545
Iirimaa	4 354	- 626	3 728
Kreeka	- 3 219	- 1 154	- 4 373
Hispaania	- 38 326	- 5 309	- 43 635
Prantsusmaa	- 27 353	- 6 693	- 34 046
Horvaatia	- 4 933	- 593	- 5 527
Itaalia	- 32 599	- 3 158	- 35 758
Küpros	- 289	- 63	- 352
Läti	- 6	- 639	- 644
Leedu	- 3 972	- 661	- 4 633
Luksemburg	- 376	- 27	- 403
Ungari	- 4 791	- 934	- 5 724
Malta	4	- 2	2
Madalmaad	4 958	- 435	4 523
Austria	- 4 771	- 879	- 5 650
Poola	- 34 820	- 3 278	- 38 098
Portugal	- 390	- 968	- 1 358
Rumeenia	- 23 285	- 2 380	- 25 665
Sloveenia	67	- 212	- 146
Slovakkia	- 6 317	- 504	- 6 821
Soome	- 14 865	- 2 889	- 17 754
Rootsi	- 43 366	- 3 955	- 47 321
EL-27/liit	- 267 704	- 42 296	- 310 000“

IV LISA

Määruse (EL) 2018/841 VI lisa muudetakse järgmiselt:

a) punkti 1 alapunkt c asendatakse järgmisega:

„c) kõnealuste looduslike häiringute liikidega seotud hinnanguline aastane heite üldkogus ajavahemikul 2001–2020, maa-arvestuskategooriate kaupa ajavahemikul 2021–2025 ja maa-aruandluskategooriate kaupa ajavahemikul 2026–2030;“;

b) punkt 3 asendatakse järgmisega:

„3. Pärast taustataseme arvutamist käesoleva lisa punkti 2 kohaselt võib juhul, kui ajavahemikul 2021–2025 ühe konkreetse aasta heide metsastatud maa ja majandatava metsamaa maa-arvestuskategooriates, nagu on sätestatud artikli 2 lõikes 1, on ületanud taustataseme, millele on liidetud marginaal, jätta taustatasest ületavad heitkogused artikli 10 kohaselt arvestusest välja. Marginaal võrdub 95 % tõenäosuse tasemega.“;

c) punkt 4 asendatakse järgmisega:

„4. Artikli 10 kohaldamisel ei jäeta välja järgmist heidet:

a) heide, mis tuleneb maa-alal pärast looduslike häiringuid tehtud raiest ja sanitaarraiest;

b) heide, mis tuleneb maa-alal ühel ajavahemiku 2021–2025 aastal toimunud maastiku kontrollitud põletamisest;

c) heide, mis esineb maa-alal, kus toimus pärast looduslike häiringuid raadamine.“;

d) punkti 5 muudetakse järgmiselt:

i) punkt a jäetakse välja;

ii) punktid b ja c asendatakse järgmisega:

„b) tõendid selle kohta, et ajavahemiku 2021–2025 ülejäänud osa jooksul ei ole maadel, mis olid mõjutatud looduslikest häiringutest ja millega seotud heide on arvestusest välja jäetud, toimunud raadamist;

c) kontrollitavate meetodite ja kriteeriumide kirjeldus, mida tuleb kasutada kõnealustel maadel toimuva raadamise kindlakstegemiseks ajavahemiku 2021–2025 ülejäänud aastatel;“;

iii) punktid d ja e jäetakse välja;

e) lisatakse järgmine punkt:

„6. Artikli 10 lõike 2 ning artiklite 13 ja 13b kohased nõuded teabele hõlmavad järgmist:

a) kõik asjaomasel aastal looduslikest häiringutest mõjutatud maa-alad, sealhulgas nende geograafiline asukoht ning looduslike häiringute esinemise ajavahemik ja liik;

b) võimaluse korral meetmete kirjeldus, mida liikmesriik on võtnud nende looduslike häiringute mõju ennetamiseks või piiramiseks;

c) võimaluse korral meetmete kirjeldus, mida liikmesriik on võtnud nendest looduslikest häiringutest mõjutatud maa-alade taastamiseks.“

V LISA

Määruse (EL) 2018/1999 V lisa 3. osa asendatakse järgmisega:

„3. osa**Seire- ja aruandlusmeetodid maakasutuse ja metsanduse sektoris**

Maakasutuse ja metsanduse sektori seireks ja aruandluseks kasutavad liikmesriigid geograafiliselt täpseid andmeid maakasutuse muutuse kohta kooskõlas valitsustevahelise kliimamuutuste rühma 2006. aasta suunistega kasvuhoonegaaside riiklike inventuuride kohta. Komisjon annab liikmesriikidele piisavat tuge ja abi, et tagada kogutud andmete järjepidevus ja läbipaistvus. Liikmesriike julgustatakse uurima koostoimet ja võimalusi aruandluse konsolideerimiseks muude asjakohaste poliitikavaldkondadega ning püüdma koostada selliseid kasvuhoonegaaside inventuure, mis võimaldavad koostalitlusvõimet asjakohaste elektrooniliste andmebaaside ja geoinfosüsteemidega, sealhulgas:

- a) direktiivi (EL) 2018/2001 artikli 29 lõikes 4 määratletud suure süsinikuvaruga maa-alasid hõlmavate maakasutusüsteemide seire süsteem;
- b) seire süsteem selliste kaitsealuste maakasutusüksuste, mis on määratletud kui maa, mis kuulub ühte või mitmesse järgmistest kategooriatest:
 - suure elurikkusega maa, nagu on määratletud direktiivi (EL) 2018/2001 artikli 29 lõikes 3;
 - nõukogu direktiivi 92/43/EMÜ (*) artikli 4 kohaselt ühenduse jaoks oluliseks alaks kinnitatud alad ja erikaitsealaks määratud alad ning väljaspool neid asuvad maaüksused, mille suhtes kohaldatakse kõnealuse direktiivi artikli 6 lõigete 1 ja 2 kohaseid kaitsemeetmeid, et täita alade kaitse-eesmärke;
 - direktiivi 92/43/EMÜ IV lisas loetletud liikide paljunemis- ja puhkepaigad, mille suhtes kohaldatakse kõnealuse direktiivi artikli 12 kohaseid kaitsemeetmeid;
 - direktiivi 92/43/EMÜ I lisas loetletud looduslikud elupaigad ja direktiivi 92/43/EMÜ II lisas loetletud liikide elupaigad, mis asuvad väljaspool ühenduse tähtsusega alasid või erikaitsealasid ning mis aitavad kaasa nende elupaikade ja liikide soodsa kaitsestaatuse saavutamisele vastavalt kõnealuse direktiivi artiklile 2 või mille suhtes võib kohaldada ennetus- ja parandusmeetmeid vastavalt direktiivile 2004/35/EÜ (**);
 - Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2009/147/EÜ (***) artikli 4 kohaselt klassifitseeritud erikaitsealad ja väljaspool neid asuvad maaüksused, mille suhtes kohaldatakse direktiivi 2009/147/EÜ artikli 4 ja direktiivi 92/43/EMÜ artikli 6 lõike 2 kohaseid kaitsemeetmeid, et täita alade kaitse-eesmärke;
 - maaüksused, mille suhtes kohaldatakse selliste lindude kaitse meetmeid, mille kohta on direktiivi 2009/147/EÜ artikli 12 kohaselt teatatud, et need ei ole turvalises seisundis, eesmärgiga täita kõnealuse direktiivi artikli 4 lõike 4 teises lauses sätestatud nõuet, et tuleb püüda vältida elupaikade saastamist ja kahjustamist, või täita kõnealuse direktiivi artiklis 3 sätestatud nõuet, et tuleb säilitada ja hoida linnuliikide elupaikade piisav mitmekesisus ja suurus;
 - muud elupaigad, mille liikmesriik määrab direktiivides 92/43/EMÜ ja 2009/147/EÜ sätestatutega samaväärseks otstarbeks;
 - maaüksused, mille suhtes kohaldatakse meetmeid, mis on vajalikud, et kaitsta Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2000/60/EÜ (****) artikli 4 lõike 1 punkti a alapunktis iii osutatud pinnaveekogude ökoloogilist seisundit ja tagada, et see ei halvene;
 - looduslikud lammid või üleujutusvee hoidmiseks kasutatavad alad, mis on liikmesriikide kaitse all seoses üleujutusrisi maandamisega vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivile 2007/60/EÜ (*****);
 - liikmesriikide poolt kaitsealade eesmärkide saavutamiseks määratud kaitsealad;

c) selliste taastamist vajavate maakasutusüksuste seire süsteem, mis on määratletud kui maa, mis kuulub ühte või mitmesse järgmistest kategooriatest:

- eespool punktis b kirjeldatud ühenduse tähtsusega alad ja erikaitsealad ning väljaspool neid asuvad maaüksused, mille puhul on kindlaks tehtud, et need vajavad taastamis- või asendusmeetmeid, mille eesmärk on täita ala kaitse-eesmärke;
- direktiivi 2009/147/EÜ artikli 4 lõikes 2 osutatud või I lisa loetletud metslinnuliikide elupaigad, mis asuvad väljaspool erikaitsealasid ja mille puhul on kindlaks tehtud, et need vajavad taastamismeetmeid seoses direktiivi 2009/147/EÜ kohaldamisega;
- direktiivi 92/43/EMÜ I lisa loetletud looduslikud elupaigad ja selle direktiivi II lisa loetletud liikide elupaigad, mis asuvad väljaspool ühenduse tähtsusega alasid või erikaitsealasid ning mille puhul on kindlaks tehtud, et need vajavad taastamismeetmeid direktiivi 92/43/EMÜ kohase soodsa kaitsestaatuse saavutamiseks, või on kindlaks tehtud, et need vajavad parandusmeetmeid direktiivi 2004/35/EÜ artikli 6 tähenduses;
- alad, mille puhul on liikmesriigis kohaldatava looduse taastamise kava kohaselt kindlaks tehtud, et need vajavad taastamist, või mille suhtes kohaldatakse meetmeid nende seisundi halvenemise vältimiseks;
- maaüksused, mille suhtes kohaldatakse meetmeid, mis on vajalikud, et taastada direktiivi 2000/60/EÜ artikli 4 lõike 1 punkti a alapunktis iii osutatud pinnaveekogude hea ökoloogiline seisund, või meetmeid, mis on vajalikud, et taastada selliste veekogude väga hea ökoloogiline seisund, kui see on seadusega nõutav;
- maaüksused, mille suhtes kohaldatakse märgalade loomise ja taastamise meetmeid, nagu on osutatud direktiivi 2000/60/EÜ VI lisa B osa punktis vii;
- alad, mis vajavad ökosüsteemi taastamist, et saavutada ökosüsteemi hea seisund kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) 2020/852 (*****);

d) järgmiste suure kliimarisikiga maakasutusüksuste seire süsteem:

- alad, mille eest makstakse määruse (EL) 2018/841 artikli 13b lõigete 5 ja 6 alusel kompensatsiooni;
- direktiivi 2007/60/EÜ artikli 5 lõikes 1 osutatud alad;
- liikmesriikide riiklikus kohanemisstrateegias kindlaks määratud suure loodusliku ja inimtegevusest tingitud ohuga alad, mille suhtes kohaldatakse kliimaga seotud katastroofiohu vähendamise meetmeid;

e) mulla süsinikuvarude seire süsteem, mis kasutab muu hulgas iga-aastaseid maakasutuse statistilise raamuringu (LUCAS) andmekogumeid.

Kasvuhoonegaaside inventuur võimaldab andmevahetust ja andmete integreerimist elektrooniliste andmebaaside ja geoinfosüsteemide vahel, et hõlbustada nende võrreldavust ja üldsuse juurdepääsu.

Ajavahemikuks 2021–2025 kasutavad liikmesriigid vähemalt 1. määramistasandi meetodeid kooskõlas valitsustevahelise kliimamuutuste rühma 2006. aasta suunistega kasvuhoonegaaside riiklike inventuuride kohta, välja arvatud sellise süsiniku talletaja puhul, mille arvele langeb vähemalt 25 % heitest või sidumisest allika või neeldaja kategoorias, mis on liikmesriigi riiklikus inventuurisüsteemis prioriteediks seatud, sest selle kohta esitatud hinnangul on märkimisväärne mõju riigi kasvuhoonegaaside heite summaarsetele inventuuriandmetele seoses heite ja sidumise absoluuttasemega, heite ja sidumise suundumustega või maakasutuskategooriate heite ja sidumise määramatusega, mispuhul kasutatakse vähemalt 2. määramistasandi meetodeid kooskõlas valitsustevahelise kliimamuutuste rühma 2006. aasta suunistega kasvuhoonegaaside riiklike inventuuride kohta.

Alates kasvuhoonegaaside inventuuri esitamisest 2028. aastal kasutavad liikmesriigid vähemalt 2. määramistasandi meetodeid kooskõlas valitsustevahelise kliimamuutuste paneeli 2006. aasta suunistega kasvuhoonegaaside riiklike inventuuride kohta, kusjuures võimalikult varakult ja hiljemalt alates kasvuhoonegaaside inventuuri esitamisest 2030. aastal kohaldavad liikmesriigid kõigi süsiniku talletajaga seotud heite ja sidumise hinnangute puhul, mis puudutavad alasid, mis hõlmavad suure süsinikuvaruga maakasutusüksusi, millele on osutatud punktis a, alasid, mis hõlmavad kaitsealuseid või taastamisel olevaid maakasutusüksusi, millele on osutatud punktides b ja c, ning alasid, mis hõlmavad tulevikus suure kliimarisikiga maakasutusüksusi, millele on osutatud punktis d, 3. määramistasandi meetodeid kooskõlas valitsustevahelise kliimamuutuste rühma 2006. aasta suunistega kasvuhoonegaaside riiklike inventuuride kohta.

Olenemata eelmisest lõigust, kui punktides a-d loetletud kategooria alla kuuluv ala moodustab vähem kui 1 % liikmesriigi teatatud majandatava maa pindalast, kasutavad liikmesriigid vähemalt 2. määramistasandi meetodeid kooskõlas valitsustevahelise kliimamuutuste rühma 2006. aasta suunistega kasvuhoonegaaside riiklike inventuuride kohta.

(*) Nõukogu 21. mai 1992. aasta direktiiv 92/43/EMÜ looduslike elupaikade ning loodusliku loomastiku ja taimestiku kaitse kohta (EÜT L 206, 22.7.1992, lk 7).

(**) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 21. aprilli 2004. aasta direktiiv 2004/35/EÜ keskkonnastutusest keskkonnakahjustuste ärahoidmise ja parandamise kohta (ELT L 143, 30.4.2004, lk 56).

(***) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 30. novembri 2009. aasta direktiiv 2009/147/EÜ loodusliku linnustiku kaitse kohta (ELT L 20, 26.1.2010, lk 7).

(****) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. oktoobri 2000. aasta direktiiv 2000/60/EÜ, millega kehtestatakse ühenduse veepoliitika alane tegevusraamistik (ELT L 327, 22.12.2000, lk 1).

(*****) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. oktoobri 2007. aasta direktiiv 2007/60/EÜ üleujutusrisi hindamise ja maandamise kohta (ELT L 288, 6.11.2007, lk 27).

(*****) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. juuni 2020. aasta määrus (EL) 2020/852, millega kehtestatakse kestlike investeeringute hõlbustamise raamistik ja muudetakse määrust (EL) 2019/2088 (ELT L 198, 22.6.2020, lk 13).“
